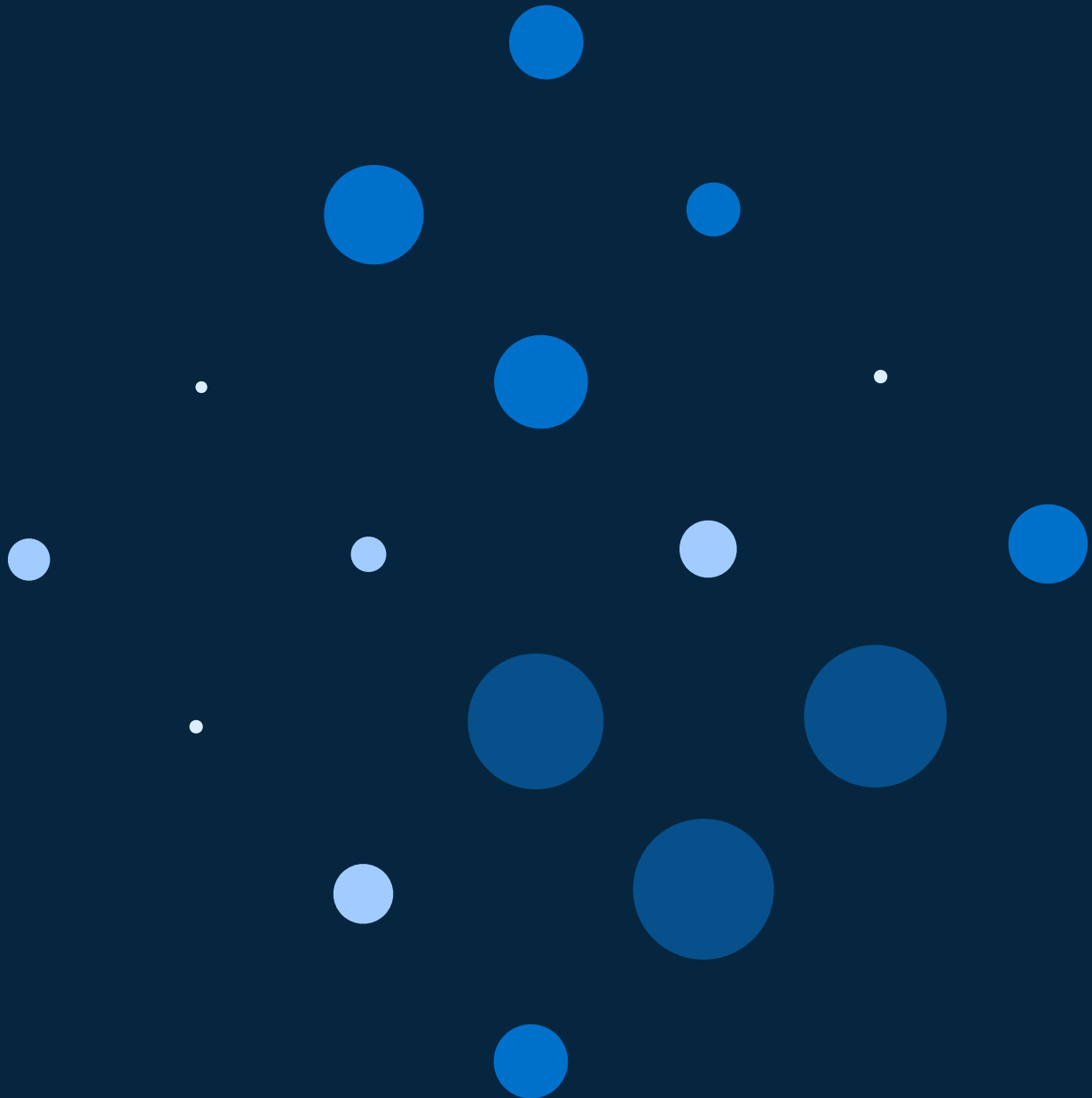

Riskienhallinta 2010

Sisällys

2	Ansaintalogiikka ja riskit		
6	Riskienhallintaprosessi		
7	Riskienhallinnan hallintorakenne	10	Pääoman hallintaprosessi
<hr/>			
12	Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusriskit		
13	Vakuutusmaksu- ja katastrofiriskit	15	Korvausvastuuriski
<hr/>			
18	Henkivakuutustoiminnan vakuutusriskit		
19	Biometriset riskit	25	Muut henkivakuutustoiminnan riskit
21	Vastuuvelan diskonttokorkoon liittyvä riski	26	Henkivakuutustoiminnan riskien hallinta ja valvonta
<hr/>			
27	Markkinariskit		
28	ALM-riskit	30	Sijoitusomaisuuden riskit
<hr/>			
40	Luottoriskit		
41	Luottoriskien hallinta	42	Jälleenvakuutusvastapuoliin liittyvät luottoriskit
<hr/>			
43	Likviditeettiriskit		
45	Operatiiviset riskit		
46	Riskienhallinta Sampo-konsernissa	48	Riskienhallinta henkivakuutuksessa
47	Riskienhallinta vahinkovakuutuksessa		
<hr/>			
49	Konsernitasoiset riskit		
53	Pääomitus		
56	Sisäiset menetelmät	61	Viranomaisten kriteerit
60	Herkkyysanalyysi	63	Luottoluokittajien kriteerit
<hr/>			
64	Riskienhallinnan kehitysnäkymät		

Ansaintalogiikka ja riskit

Sampo-konsernissa on kolme liiketoiminta-aluetta: vahinkovakuutus (If Vahinkovakuutus) ja henkivakuutus (Mandatum Life), jotka ovat emoyhtiön (Sampo Oyj) täysin omistamia. Vakuutustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden lisäksi Sampo Oyj omisti vuoden 2010 lopussa 20,54 prosenttia Nordea Bank AB (publ):sta. Nordea on Sampo-konsernin osakkuusyritys ja vaikuttaa siten konsernin tulokseen ja riskeihin merkittävästi. Nordea toimii itsenäisesti eikä sen riskienhallintaa käsitellä Sampo-konsernin vuosikertomuksessa.

Sampo Oyj ei emoyhtiönä harjoita omaa liiketoimintaa. Sampo Oyj hallinnoi toimintoja konsernitason asettamalla tytäryhtiöiden keskeiset taloudelliset ja pääomitusavoitteet sekä määrittää konsernitason riskienhallintaa ohjaavat periaatteet. Tytäryhtiöt järjestävät näiden periaatteiden puitteissa itsenäisesti toimintonsa ja riskienhallintansa ottaen huomioon oman toimintansa ansaintalogiikkaan ja riskeihin liittyvät erityispiirteet.

Sampo Oyj:n tavoitteena on varmistaa, että tytäryhtiöiden toiminta ei johda ei-toivottuihin riskikeskittymiin. Näin ollen keskittymiä ensisijaisesti ehkäistään jakamalla riskienotto huolellisesti tytäryhtiöiden välillä, ja jäljelle jääviä riskikeskittymiä seurataan sekä riskiprofileja muokataan tarvittaessa.

Pohjoismaisena vakuutusyhtiönä If Vahinkovakuutus tarjoaa maantieteellisesti hajaantuneella alueella vakuutusturvaa, joka kattaa monenlaisia riskejä laajalle joukolle yksityishenkilöitä ja yrityksiä. If Vahinkovakuutus tarjoaa pääasiassa vakuutuksia Pohjoismaissa ja Baltian maissa, sekä Pohjoismaisille asiakkaille, jotka toimivat myös Pohjoismaiden ulkopuolella. Yhtiön vakuutustoiminta on hyvin hajautunutta eri vakuutusluokkiin, asiakassegmentteihin ja maantieteellisiin alueisiin. Mandatum Life toimii Suomessa ja Baltian maissa tarjoten säästö- ja eläkevakuutuksia sekä puhtaita riskivakuutuksia.

If Vahinkovakuutus sekä Mandatum Life altistuvat useille riskeille, jotka valitaan huolella ja hinnoitellaan riskejä vastaavasti. Jälleenvakuutusta käytetään harvinaisten mutta suurten vahinkojen hallintaan. Menestyksen kannalta keskeistä on myös kyky maksimoida sijoitustuotot huomioiden kaikki sijoitusriskit, vastuuvelan ominaisuudet, vakavaraisuusvaatimukset, viranomaisten katesäännökset sekä luottoluokittajien vaatimukset. Sampo-konsernin ydinosasta on riskien hinnoittelu sekä riskien asianmukainen hallinta.

Sampo-konsernin merkittävimmät riskit on havainnollistettu kuvassa "Riskien luokittelu Sampo-konsernissa". Riskit on luokiteltu pääosin konsernin kannattavuuteen vaikuttavien riskitekijöiden mukaan. Tietyille riskeille, kuten ALM-riskille, keskittymäriskille ja maineriskille, luonteenomaista on, että ne riippuvat useista riskitekijöistä.

Riskien luokittelu Sampo-konsernissa

Vahinkovakuutus	Henkivakuutus	Markkina	Luotto	Likviditeetti	Operatiiviset	Muut
Vakuutusmaksuriski	Biometriset riskit	Korkoriski	Sijoitusten luottoriski	Jällelellyrahoitusriski	Prosessit	Liiketoimintariski
Korvausvastuuriski	Keskeytys- ja takaisinostoriski	Osakeriski	Jällelellyvakuutus-sopimusten vastapuoliriski	Markkinan likviditeettiriski	Henkilöstö	Compliance-riski
Katastrofiriski	Kustannusriski	Valuuttariski	Johdannaisten vastapuoliriski		Järjestelmät	
		Luottomarginaaliriski			Ulkoiset tapahtumat	
					Juridiset riskit	

ALM-riskit

Maineriskit

Keskittymäriskit

Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusriskit

Korvausvastuuriski (reserve risk) on riski siitä, ettei korvausvastuu riitä kattamaan tulevia korvauskuluja. Korvausvastuuriski aiheutuu vakuutuskorvausten maksusuoritusten ajoitukseen ja määrään liittyvästä epävarmuudesta.

Katastrofiriski (catastrophe risk) on riski vakavista, mutta harvoin sattuvista tapahtumista, joita vakuutusmaksuriski ja korvausvastuuriski eivät ota riittävästi huomioon. Tällainen tapahtuma voi olla esimerkiksi luonnonkatastrofi.

Henkivakuutustoiminnan riskit

Henkivakuutustoiminnan biometriset riskit syntyvät pääasiassa siitä, että vakuutetuille maksettaisiin enemmän kuolemantapaus-, työkyvyttömyys- tai sairauskulukorvauksia tai että eläkevakuutuksissa eläkkeitä maksettaisiin vakuutettujen odotettua korkeammasta eliniästä johtuen pidempään (pitkäikäisyysriski) kuin vakuutusten hinnoitteluhetkellä on oletettu. Myös vastuuelan riittävyys liittyy vastaava epävarmuus tulevien korvausten määrästä. Vastuuelan diskonttokorkoon liittyvä riski on kuitenkin edellä olevaa riskiä merkittävämpi tekijä vastuuelan riittävyden kannalta.

Muista henkivakuutustoiminnan riskeistä merkittävimpiä ovat vakuutuksenottajien käyttäytymiseen liittyvät epävarmuustekijät. Asiakkailta on oikeus lopettaa vakuutusmaksujen maksaminen (keskeytysriski), tai mahdollisuus lopettaa vakuutussopimus ennen aikaisesta (takaisinostoriski).

Markkinariskit

Markkinariskeilla viitataan rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuuelan markkina-arvojen muutosten aiheuttamiin vaikutuksiin yhtiön tuloksessa ja pääomassa. Markkina-arvot muuttuvat markkinamuuttujissa tapahtuvien muutosten johdosta. Näistä muuttujista Sampo-konsernin kannalta tärkeimpiä tällä hetkellä ovat korot, inflaatio, luottoriskimarginaali, valuuttakurssit, osakkeiden hinnat sekä niiden volatilitetit.

Luottoriskit

Luottoriskit viittaavat liikkeeseenlaskijoiden sekä johdannais- tai jälleenvakuutusvastapuolien maksukyvyttömyydestä johtuviin negatiivisiin vaikutuksiin yhtiön taloudellisessa tuloksessa. Luottoriski voi realisoitua, mikäli liikkeeseenlaskijan tai muun vastapuolen kanssa sovitut kassavirrat eivät toteudu. Liikkeeseenlaskijariskin tapauksessa lopullinen tappio riippuu omistetun arvopaperin nimellisarvosta sekä palautusosuudesta (recovery rate). Vastapuoliriskin tapauksessa lopullinen tappio riippuu sopimuksen mahdollisesta positiivisesta markkina-arvosta maksukyvyttömyyshetkellä sekä palautusosuudesta.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski on riski sille, että vakuutusyhtiöt eivät pysty harjoittamaan strategiansa mukaista normaalia liiketoimintaa, tai äärimmäisissä tapauksissa, eivät pysty suoriutumaan erääntyvistä maksuvelvoitteistaan määräajassa. Likviditeettiriski käsittää sijoitusten mahdollisen epälikvidiyden sekä riskin sille, että asiakkaat jättävät vakuutus sopimuksensa uusimatta. Myös jälleenerahoituksen ja rahoitusjohdannaisten saatavuus sekä kustannukset vaikuttavat yrityksen kykyyn harjoittaa normaalia liiketoimintaa.

Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista tai järjestelmistä, henkilöstöstä ja järjestelmistä tai ulkoisista tapahtumista. Operatiiviset riskit sisältävät juridiset riskit, mutta ne eivät sisällä riskejä strategisista päätöksistä.

Muut riskit

Liiketoimintariski viittaa mahdollisiin tappioihin, joita voisi aiheutua kilpailuympäristön muutosten tai yhtiön sopeutumiskyvyn puutteiden johdosta. Odottamattomat muutokset yleisessä liiketoimintaympäristössä voivat aiheuttaa ennakoitua suurempaa vaihtelua yhtiön tuloksessa. Tällaiset muutokset voivat liittyä yleiseen taloudelliseen kehitykseen, institutionaalisessa ympäristössä tapahtuviin muutoksiin, teknologisiin innovaatioihin sekä kilpailullisiin tekijöihin kuten uudet kilpailijat tai muutokset katteissa ja volyymeissa.

Compliance-riski tarkoittaa lakien, säädösten tai määräysten noudattamatta jättämisestä aiheutuvien mahdollisten oikeudellisten seuraamusten, merkittävien taloudellisten tappioiden tai yrityksen maineen menettämisen riskiä. Compliance-riski on usein seurausta juridisesta tai operatiivisesta riskistä.

ALM-riskit

Yhtiö altistuu ALM-riskille mikäli markkinamuuttujissa (kuten korot, inflaatio, valuuttakurssit, osakekurssit) tapahtuvat muutokset vaikuttavat sijoitusten arvoon erisuuruisesti kuin mitä ne vaikuttavat vastuuvelan arvoon. Lisäksi vastuuvelan kassavirrat ovat mallinnettuja estimaatteja ja tästä johtuen niiden suuruuteen ja ajoittumiseen liittyy epävarmuutta. ALM-riskin määritelmä kattaa myös tämän epävarmuustekijän.

Maineriskit

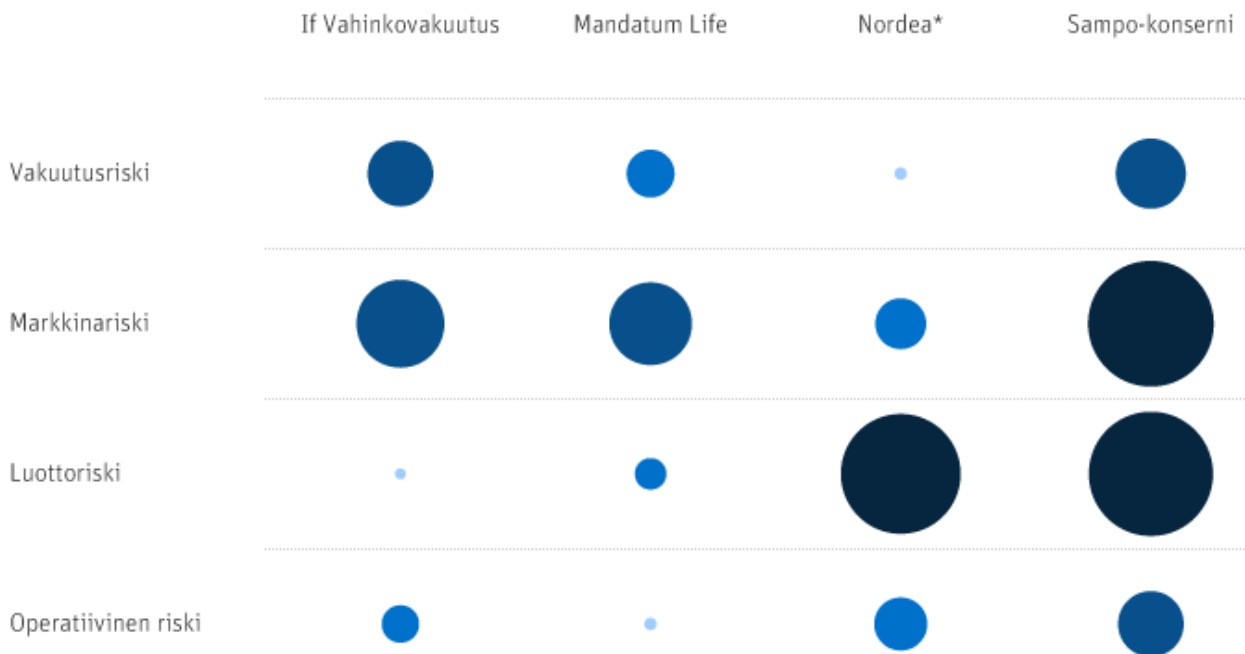
Maineriski, jota ei määritellä operatiiviseksi tai compliance-riskiksi, on riski yhtiön maineen vahingoittumisesta yhtiön toiminnan tai erillisen tapahtuman johdosta.

Keskittymäriskit

Keskittymäriskiä syntyy, mikäli yrityksen riskit eivät ole riittävällä tavalla hajautuneita, jolloin yksittäinen vakuutus- tai markkinatapahtuma voisi vaarantaa yhtiön taloudellisen aseman tai vakavaraisuuden.

Sampo-konsernin merkittävimmät riskit on havainnollistettu kuvassa "Keskeiset Sampo-konsernin riskit". Keskeisimmät riskit Nordean luvut mukaan luettuina ovat luottoriski, markkinariski, vakuutusriski sekä operatiiviset riskit. Kuvan tarkoituksena on havainnollistaa riskien keskinäistä suuruutta.

Keskeiset Sampo-konsernin riskit

* Kuvassa havainnollistettujen riskien suuruutta on arvioitu Sampo-konsernissa käytettävien taloudellisen pääoman laskentatekniikoiden avulla. Nordea on sisällytetty Sampo-konsernin taloudellisen pääoman lukuihin lisäämällä siihen Nordean ilmoittamasta taloudellisen pääoman määrästä osuus, joka vastaa Sampo Oyj:n omistusosuutta yhtiöstä. Lisätietoa taloudellisen pääoman luvuista on löydettävissä kappaleessa "Pääomitus".

Vakuutustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden merkittävin liiketoiminnasta aiheutuva riski on markkinariski. Sampo-konsernin merkittävimmät riskit ovat markkinariski ja luottoriski. Tämä johtuu Sampo Oyj:n omistusosuudesta Nordeasta, joka pankkialalla toimiessaan altistuu merkittävästi luottoriskille.

Riskienhallintaprosessi

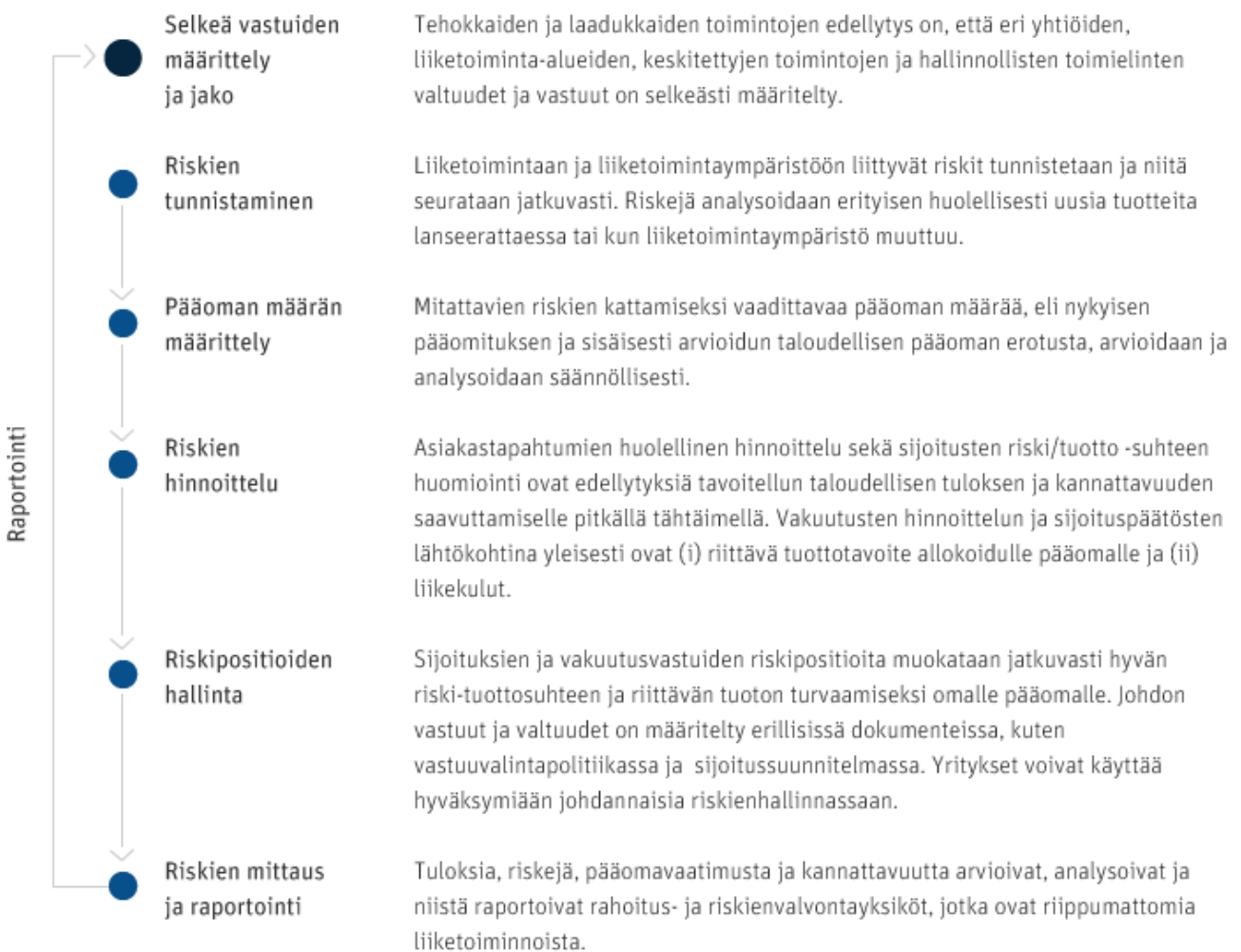
Sampo-konsernin ydinsaamista on osaava riskien hinnoittelu, riskien valinta sekä riskien asianmukainen hallinta. Laadukas riskienhallintaprosessi on välttämätön edellytys menestyksekkään liiketoiminnan harjoittamiselle.

Sampo-konsernissa keskeiset tavoitteet riskienhallinnalle ovat:

- varmistaa, että kaikki kannattavuuteen vaikuttavat ja muut olennaiset riskit tunnistetaan, arvioidaan ja että niitä analysoidaan;
- varmistaa, että pääomitus - pääoma ja liiketoimintojen ennakoitu kannattavuus - on riittävä suhteessa liiketoimintaan ja toimintaympäristöön liittyviin riskeihin;
- varmistaa, että riskinotto-kyky on kohdennettu eri liiketoiminta-alueille valittujen strategioiden mukaisesti ja että riskit ovat oikein hinnoiteltu;
- rajoittaa ja tasata konsernin yhtiöiden taloudellisiin arvoihin liittyvää vaihtelua; sekä
- varmistaa toimintojen kokonaisvaltainen tehokkuus, turvallisuus ja jatkuvuus.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Sampo-konsernin riskienhallintaprosessiin on sisällytetty seuraavia tehtäviä:

Riskienhallintaprosessi

Sampo-konsernin yhteisiä riskienhallintaperiaatteita noudatetaan toimintoja järjestettäessä yleisesti sekä erityisesti riskienhallinnassa.

Riskienhallinnan hallintorakenne

Tässä luvussa kuvataan hallinnointi- ja valvontajärjestelmää Sampo-konsernin riskienhallinnan kannalta. Sampo-konsernin raportointisegmenttejä ovat Vahinkovakuutus, Henkivakuutus ja Omistusyhteisö. Näitä segmenttejä vastaavat juridiset yhtiöt ovat If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo Oyj.

If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life organisoivat toimintonsa itsenäisesti mutta noudattaen konsernitason riskienhallintaperiaatteita. Emoyhtiön hallitus tekee päätökset tytäryhtiöiden pääoman allokoinnista ja tuottotavoitteista. Tytäryhtiöiden riskit ja pääomitusraportit yhdistellään konsernitason vuosineljänneksittäin ja tulokset raportoidaan Sampo Oyj:n hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle. Yleisempi kuvaus Sampo-konsernin hallinnointijärjestelmästä ja sisäisestä valvontajärjestelmästä on esitetty [Hallinnointi](#) -osiossa.

Sampo-konsernin ja kunkin tytäryhtiön hallintoelimet on kuvattu yksityiskohtaisemmin kuvassa "Sampo-konsernin riskienhallinnan hallintorakenne".

Sampo-konsernin riskienhallinnan hallintorakenne

Konsernin riskienhallinta

Sampo Oyj:n hallitus on vastuussa siitä, että konsernin riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

Tarkastusvaliokunta vastaa hallituksen nimissä Sampo-konsernin riskienhallinnan periaatteiden ja niihin liittyvien ohjeistuksien laatimisesta. Tarkastusvaliokunta varmistaa lisäksi, että konsernin eri toiminnot noudattavat periaatteita ja ohjeistuksia, valvoo Sampo-konsernin riskejä ja riskikeskittymiä, sekä varmistaa, että riskienhallinta yhtiöissä on kattavaa ja laadukasta. Tarkastusvaliokunta valvoo riskienhallintapolitiikkojen toteuttamista, pääomitusta sekä riskin ja tuoton kehittymistä. Vähintään kolme tarkastusvaliokunnan jäsenistä tulee valita niistä hallituksen jäsenistä, jotka eivät toimi Sampo-konsernin johdossa ja jotka ovat riippumattomia yrityksestä.

Tarkastusvaliokunta kokoontuu neljännesvuosittain.

Konsernin riskienhallintajohtaja on vastuussa riskienhallinnan asianmukaisuudesta konsernitason tasolla. Riskienhallintajohtajan tehtävänä on valvoa Sampo-konsernin riskejä kokonaisuutena, sekä koordinoita ja valvoa tytäryhtiöiden ja konsernin riskienhallintaa.

If Vahinkovakuutuksen ja Mandatum Lifen hallitukset ovat omien yhtiöidensä ylimpinä päätöksentekijöinä vastuussa näiden riskienhallintaprosesseista. Hallitukset varmistavat, että riskienhallinta ja valvonta ovat riittäviä sekä hyväksyvät riskienhallintasuunnitelmat. Hallitukset myös nimittävät If Vahinkovakuutuksen ja Mandatum Lifen riskienhallintaan liittyvät toimikunnat ja vastaavat riskienhallintaan liittyvien politiikkojen, periaatteiden ja ohjeiden muutostarpeiden tunnistamisesta.

Riskienhallinta If Vahinkovakuutuksessa

If Vahinkovakuutuksen riskienvalvontakomitea avustaa If Vahinkovakuutuksen toimitusjohtajaa ja hallitusta täyttämään riskienhallintaprosessiin liittyvät velvoitteensa. Riskienvalvontakomitea seuraa eri toimikuntien ja toimintojen tuottamia raportteja. Se seuraa myös If Vahinkovakuutuksen riskejä suhteessa hallituksen sille asettamiin rajoituksiin ja limiitteihin sekä suhteessa yhtiön pääomiin. If Vahinkovakuutuksen riskienhallintayksikkö on vastuussa riskienhallinnan koordinoinnista riskienvalvontakomitean nimissä.

Sijoituskomitea vastaa sijoitustoiminnan valvonnasta If Vahinkovakuutuksessa. Sijoituskomitea varmistaa sijoitussuunnitelmassa (Investment Policy) määritettyjen periaatteiden ja limiittien noudattamisen. Sijoituskomitea raportoi yhtiön hallitukselle ja riskienvalvontakomitealle, ja kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa.

If Vahinkovakuutuksessa riskienvalvontakomitealle raportoivat riskitoimikunnat ovat vastuunvalintakomitea, aktuaarikomitea, jälleenvakuutuskomitea sekä operatiivisten riskien komitea. Vastuunvalintakomitea on vastuussa vastuunvalintapolitiikan (Underwriting Policy) ylläpitämisestä sekä mahdollisten poikkeamien raportoinnista riskienvalvontakomitealle. Aktuaarikomitea seuraa vastuuvulkaa sekä siihen liittyviä laskelmia ja raportoi vastuuvulkaan liittyvistä riskeistä riskienvalvontakomitealle neljännesvuosittain. Jälleenvakuutuskomitea on vastuussa jälleenvakuutuspolitiikasta (Reinsurance Security Policy) tehtävien poikkeamien hyväksymisestä ja raportoinnista riskienvalvontakomitealle. Operatiivisten riskien komitea käsittelee operatiivisten riskien hallintaan liittyviä politiikkoja ja suosituksia sekä poikkeamia näistä. Lisäksi toimikunta on vastuussa operatiivisten riskien arviointiprosessissa tunnistettujen riskien seurannasta.

Riskienhallinta Mandatum Lifessa

Mandatum Lifen hallitus vastaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan riittävydestä. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintasuunnitelman, sijoitussuunnitelman ja muut yleisohjeet, joiden mukaan riskienhallinta ja sisäinen valvonta organisoidaan liiketoiminnoissa.

Mandatum Lifen toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan toteuttamisesta hallituksen ohjeiden mukaisesti.

Riskienhallintakomitea koordinoi ja valvoo kaikkia Mandatum Lifen riskejä. Komitea johtaa toimitusjohtaja. Riskit on jaettu pääryhmiin, joita ovat vakuutusriskit, markkinariskit, operatiiviset riskit, lakiasiat ja compliance sekä maine- ja businessriskit. Baltian tytäryhtiön riskejä seurataan myös komiteassa. Jokaisella riskialueella on oma vastuuhenkilönsä.

Mandatum Lifen tasehallintakomitea valvoo, että sijoitustoimintaa hoidetaan hallituksen sijoitussuunnitelman mukaisesti ja valvoo pääomien riittävyttä suhteessa taseen markkinariskeihin. Tasehallintakomitea raportoi hallitukselle ja kokoontuu vähintään kuukausittain.

Vakuutusriskien komitea on vastuussa vastuunvalintaohjeistuksen ylläpitämisestä sekä valvoo vastuunvalintaprosessin ja korvausprosessin toimivuutta, sekä raportoi poikkeamista riskienhallintakomitealle. Vakuutusriskien komitean puheenjohtajana on yhtiön aktuaari, jonka vastuulla on vakuutusten hinnoittelussa ja vastuuvulvan laskennassa käytettävien periaatteiden yhteensopivuus vastuunvalintaprosessin ja korvausprosessin kanssa. Hallitus hyväksyy hinnat ja vastuuvulvan laskennan keskeisimmät periaatteet. Lisäksi hallitus määrittelee maksimitason omalla vastuulla pidettäville riskeille ja hyväksyy jälleenvakuutuspolitiikan vuosittain.

Operatiivisten riskien komitea analysoi ja käsittelee operatiivisia riskejä, muun muassa uusiin tuotteisiin ja palveluihin liittyviä riskejä, muutoksia prosesseissa ja riskeissä sekä toteutuneita riskitapahtumia. Operatiivista riskeistä raportoidaan riskienhallintakomitealle ja hallitukselle neljännesvuosittain. Operatiivisten riskien komitea on vastuussa myös Mandatum Lifen jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien ylläpidosta ja päivittämisestä.

Baltian tytäryhtiöllä on oma riskienhallintajärjestelmänsä. Suurimmat riskitapahtumat raportoidaan myös Mandatum Lifen riskienhallintakomitealle.

Sisäinen tarkastus omalla toiminnallaan varmistaa sisäisen valvonnan riittävyyttä.

Pääoman hallintaprosessi

Sampo-konsernissa pääoman hallinnalla varmistetaan käytettävissä olevan pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnasta ja toimintaympäristöstä aiheutuviin riskeihin.

Pääoman hallintaan liittyy useita jatkuvasti toimitettavia tehtäviä organisaation eri puolilta. Sampo-konsernin pääoman hallintaan liittyvät toimet on yleisellä tasolla esitetty kuvassa "Sampo-konsernin pääoman hallintaprosessi".

Sampo-konsernin pääoman hallintaprosessi

Pääoman riittävyyden arviointi

Sampo-konsernissa käytetään sisäisessä tarkastelussa velkojen ja varojen käypiin arvoihin perustuvia tulos-, riski- ja pääomamalleja virallisen tilinpäätöksen ja vakavaraisuustunnuslukujen rinnalla. Myös luottoluokittajien määrittelemiä menetelmiä seurataan tarkasti. Menetelmistä riippumatta arvioidaan aina sitä, kuinka paljon pääomaa yhtiö tarvitsee eri riskien kattamiseen sekä sitä, kuinka paljon pääomaa yhtiöllä on käytettävissä.

Sampo-konsernissa arvioidaan, että sisäisiä pääoman riittävyyden tarkastelutapoja tarvitaan, sillä viranomaisten ja luottoluokittajien mallien ei ole mahdollista ottaa huomioon yhtiöiden erityispiirteitä pääomatarpeen määrittelyssä riittävän tarkasti.

Nykyistä pääomatarvetta arvioidaan vertaamalla käytettävissä olevia pääomia siihen pääomaan, joka tarvitaan nykyisestä liiketoiminnasta aiheutuvien riskien kattamiseen. Sisäisesti pääoman riittävyyden arvioinnissa on kolme vaihetta. Nykyisten toimintojen aiheuttama pääomatarve arvioidaan ensin taloudellisen pääoman avulla. Toiseksi huomioidaan vaikeammin mitattavissa olevien alhaisen todennäköisyyden riskien sekä liiketoimintaympäristöön liittyvien epävarmuuksien mahdolliset vaikutukset. Kolmanneksi huomioidaan yhtiön odotettu kannattavuus, koska voittovarot nähdään ensimmäisenä puskurina, jolla mahdollisia tappioita katetaan.

Mitä on taloudellinen pääoma Sampo-konsernissa?

Taloudellista pääomaa (economic capital) käytetään Sampo-konsernin sisäisenä mittarina arvioitaessa pääoman määrää, joka tarvitaan kattamaan yhtiön riskit. Sampo-konsernissa taloudellinen pääoma tarkoittaa sitä pääoman määrää, joka turvaa vakavaraisuuden vuodeksi eteenpäin 99,5 prosentin luottamustasolla.

Taloudellista pääomaa laskettaessa otetaan huomioon markkina-, luotto- ja vakuutusriskit, operatiiviset riskit sekä näiden riskien välinen hajautusvaikutus. Taloudellista pääomaa lasketaan laskentamenetelmillä, jotka on kehitetty eri liiketoiminta-alueiden erityistarpeisiin. Nordeasta johtuvan taloudellisen pääoman arvioinnissa käytetään Sampo Oyj:n omistusosuuden mukaista osuutta (20,54 prosenttia vuoden vaihteessa) Nordean raportoimasta taloudellisen pääoman määrästä.

Sampo-konsernissa katsotaan, että taloudellinen pääoma on relevantti pääomatarpeen estimaatti mitattavissa olevien riskien osalta ja arvioitaessa pääomitusta normaalissa liiketoimintaympäristössä. Pääoman riittävyttä arvioitaessa liiketoimintaympäristön mahdolliset muutokset sekä mahdollisten alhaisen todennäköisyyden riskien vaikutukset otetaan huomioon.

Taloudellinen pääoma ja muokattu vakavaraisuuspääoma sekä viranomaisten vakavaraisuustunnusluvut julkistetaan vuosineljänneksittäin. Luottoluokittajien vakavaraisuusmittareita lasketaan myös säännöllisesti, mutta näitä tietoja ei julkisteta.

Mitä on muokattu vakavaraisuuspääoma Sampo-konsernissa?

Eri sidosryhmillä on eri tarkastelutapoja käytettävissä olevan pääoman määrän arviointiin. Viranomaiset ovat määritelleet vakavaraisuuspääomaan hyväksyttävissä olevat erät ja luottoluokittajilla on vastaavasti omat määritelmänsä pääomalle. Muokattu vakavaraisuuspääoma on Sampo-konsernin sisäinen arvio käytettävissä olevista pääomista. Muokattu vakavaraisuuspääoma perustuu viranomaisten vakavaraisuuspääomaan sisällyttämiin eriin. Näiden lisäksi muokattuun vakavaraisuuspääomaan luetaan mukaan muita riskien vaikutusta vaimentavia eriä, kuten vastuuvelan kirja-arvon ja markkina-arvon välinen erotus riskimarginaali huomioon ottaen.

Pääomasuunnittelu

Tulevaa pääoman tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon yhtiön johdon ja eri sidosryhmien - viranomaisten ja valvojien, luottoluokittajien, velkasijoittajien, asiakkaiden ja osakkeenomistajien - näkökulmat. Yhtiön johdon näkemykset ja suunnitelmat liiketoiminnan ja sijoitusten tulevasta kehityksestä ovat pohjana, kun tulevaa pääomatarvetta arvioidaan. Suunnitteluprosessissa arvioidaan sitä, miten liiketoiminnan volyymien ja rakenteen muutokset tai nykyisissä riskeissä tapahtuvat muutokset voisivat vaikuttaa kannattavuuteen, riskeihin ja pääomatarpeeseen. Saatuja tuloksia hyödynnetään, kun johdolle ja hallitukselle tehdään suosituksia riskienhallintaan tai pääomitukseen liittyen. Suositukseen vaikuttaa myös se, miten ulkoiset sidosryhmät näkevät Sampo-konsernin pääomituksen.

Pääoman hallintaan liittyvät toimenpiteet

Huolellinen pääoman riittävyden arviointi ja pääomasuunnittelu ovat tärkeitä työvaiheita muodostettaessa kuvaa toimenpiteistä, joilla pääomien ja riskien suhde pidetään järkevänä. Sampo-konsernissa riskien ja pääoman aktiivinen sopeuttaminen nähdäänkin tärkeimpänä riskien- ja pääomanhallintaprosessin vaiheena. Riskilimiiteillä ja toimivaltuuksilla yhdessä tulostavoitteiden kanssa ohjataan liiketoiminta- ja sijoitusyksiköitä ottamaan hyvin harkittuja riskejä. Riskilimitit perustuvat pääomitustavoitteisiin ja yleiseen riskinottohalukkuuteen.

Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusriskit

Vahinkovakuutustoimintaa harjoitetaan If Vahinkovakuutuksen vastuunvalintaa koskevien pääperiaatteiden puitteissa; olennaista on, että yhtiöllä on aina riittävästi ymmärrystä, ammattitaitoa ja tilastollista aineistoa, jotta riskit ymmärretään ja kyetään mittaamaan.

Vahinkovakuutuksen vakuutusriskit voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen:

- Vakuutusmaksuriski (premium risk) on riski siitä, että tulevista vakuutustapahtumista aiheutuvat kustannukset ylittävät odotetun tason. Tämä voi johtua esimerkiksi riittämättömästä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömästä jälleenvakuutussuojasta tai vahinkotapahtumien toteutumistiheyden (enemmän vahinkotapahtumia kuin on oletettu) ja/tai korvauskustannusten suuruuden (vahingot ovat toteutuessaan oletettua suuremmat) vaihtelusta.
- Korvausvastuuriski (reserve risk) on riski siitä, ettei korvausvastuu riitä kattamaan tulevia korvauskuluja. Korvausvastuuriski aiheutuu vakuutuskorvausten maksusuoritusten ajoitukseen ja määrään liittyvästä epävarmuudesta.
- Katastrofiriski (catastrophe risk) on riski vakavista, mutta harvoin sattuvista tapahtumista, joita vakuutusmaksuriski ja korvausvastuuriski eivät ota riittävästi huomioon. Tällainen tapahtuma voi olla esimerkiksi luonnonkatastrofi.

Tässä osiossa käsitellään vahinkovakuutustoiminnan vakuutusriskien kehitystä vuonna 2010. Lisäksi osiossa esitellään vahinkovakuutustoiminnan vakuutusriskien hallinnan periaatteet.

Vakuutusmaksu- ja katastrofiriskit

Vahinkovakuutusyhtiö on sitoutunut maksamaan vakuutetuille korvauksia vahinkotapahtumien sattuessa, mistä vastikkeeksi yhtiö saa vakuutuksenottajilta vakuutusmaksuja. Vahinkovakuutustoiminnan kannattavuuden kannalta on keskeistä, että korvauskulut ja liikekulut osataan arvioida luotettavasti ja vakuutus sopimukset hinnoitella niiden mukaisesti.

Epävarmuus on vahinkovakuutustoiminnalle luonteenomaista ja riskinä ovatkin odotettua useammin tapahtuvista ja/tai määrältään suuremmista vahinkotapahtumista syntyvät tappiot. Esimerkkejä ovat suuret palot, luonnonkatastrofit kuten ankarat talvimyrskyt, sekä pienten ja keskikokoisten vahinkojen tiheyden tai keskimääräisen korvauskoon ennakoimaton kasvu. Vaihtelu voi olla puhtaasti satunnaista, eli johtua korvausmenoon sisältyvästä epävarmuudesta. Vaihtelua voi toisaalta aiheutua myös systemaattisemmista ja pysyvämmistä muutoksista esimerkiksi inflaatiossa, lainsäädännössä tai vakuutuskannan jakaumassa. Satunnainen vaihtelu on ominaista Suurasiakkaat -liiketoiminta-alueella, jossa tyypillisesti aika ajoin toteutuu harvoja, mutta erittäin suuria yksittäisiä vahinkoja esimerkiksi johtuen suuresta tehdaspalosta. Systemaattiset muutokset vaikuttavat erityisesti Yksityisasiakkaat -liiketoiminta-alueen tuloksiin, koska tälle alueelle ominaista on suuri määrä varsin pieniä vahinkoja, mikä tasoittaa satunnaisvaihtelun vaikutuksia.

Vakuutusmaksu- ja katastrofiriskien hallinta

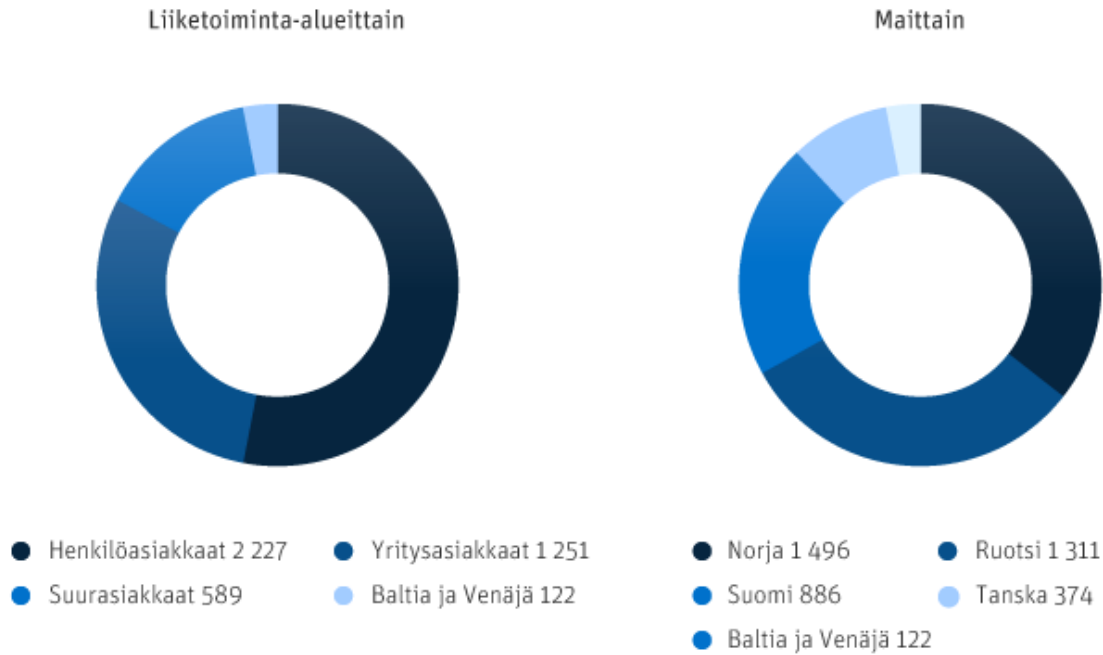
Vastuunvalintakomitea on vastuussa vastuunvalintapolitiikassa (Underwriting Policy) määriteltyjen periaatteiden seurannasta. Vastuunvalintapolitiikka on tärkein vakuutusten myyntiä ohjaava dokumentti. Se määrittelee vakuutusten myynnin yleisperiaatteet, rajoitukset, limiitit ja menettelytavat. If Vahinkovakuutuksen hallitus vahvistaa vastuunvalintapolitiikan vähintään kerran vuodessa.

Vastuunvalintapolitiikkaa täydennetään yksityiskohtaisilla ohjeilla, jotka ohjaavat vakuutusten myyntiä eri liiketoiminta-alueilla. Nämä ohjeet pitävät sisällään muun muassa hinnat ja hinnoittelun luokitusmallit, ohjeet vakioehdoista ja sopimusteksteistä, vastuunvalintavaltuudet ja -limiitit, kuten vakuutettavat määrät, sekä luettelon vakuutuskelvottomista riskeistä.

Vahinkovakuutuksen liiketoimintayksiköt hallinnoivat vastuunvalintariskejä päivittäisessä työssään. Erilliset riskienvalinta- ja hinnoitteluyksiköt vastaavat tariffeista ja vakuutusten hinnoittelusta Henkilöasiakkaat -liiketoiminta-alueen osalta ja Yrityisasiakkaat -liiketoiminta-alueen pienempien riskien osalta. Suurasiakkaat -liiketoiminta-alueen ja Yrityisasiakkaat -liiketoiminta-alueen monimutkaisempien riskien osalta vastuunvalinta perustuu enemmänkin yleisperiaatteille ja tilannekohtaiseen valintaan, kuin ennalta määrättyihin tariffeihin. Yleisesti ottaen vakuutusten hinnoittelu perustuu korvauksista tehtyihin tilastoanalyysiin ja arvioihin tulevasta kehityksestä, esimerkiksi korvausinflaation ja vahinkotiheyden osalta.

Vahinkovakuutustoiminnan vakuutuskanta on hyvin hajautettu, koska vakuutuksenottajien määrä on suuri ja toimintaa harjoitetaan laajalla maantieteellisellä alueella sekä useissa eri vakuutuslajeissa. Hajautuksen määrä on esitetty kuvassa "Bruttomaksutulojen erittely liiketoiminta-alueittain ja maittain, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010" sekä taulukossa "Vastuuvelka vakuutuslajeittain ja maittain, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010".

Bruttomaksutulojen erittely liiketoiminta-alueittain ja maittain, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010, yhteensä 4 189 Milj. €

Yli 80 prosenttia maksutuloista syntyy Henkilöasiakkaat- ja Yritysiasiakkaat -liiketoiminta-alueilta, joille on ominaista suuri määrä varsin pieniä korvauksia, mikä tasoittaa satunnaisvaihtelun vaikutuksia.

Suuresta hajautusasteesta huolimatta riskikeskittymiä voi syntyä esimerkiksi altistuttaessa luonnonkatastrofeille, kuten talvimyrskyille ja tulville, joille alttiimpia alueita ovat Tanska, Norja ja Ruotsi. Lisäksi yksittäiset isot vahingot voivat vaikuttaa merkittävästi tulokseen. Jälleenvakuutuksella pienennetään näitä riskejä. Vuodesta 2003 lähtien If Vahinkovakuutuksessa on ollut käytössä yhteispohjoismainen jälleenvakuutusohjelma. Vuonna 2010 omapidätystasot eri vakuutuslajeille olivat 100 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 11,2 miljoonaa euroa) ja 200 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 22,3 miljoonaa euroa) välillä riskiä kohden sekä 200 miljoonaa Ruotsin kruunua yksittäistä vahinkotapahtumaa kohden.

Vahinkovakuutuksen jälleenvakuutuspolitiikassa (Reinsurance Policy) annetaan ohjeet jälleenvakuutussuojan hankkimisesta. Jälleenvakuutuksen tarve arvioidaan ja valinta tehdään sisäisen mallin avulla. Jälleenvakuutuskustannusten on oltava pääomakuluja pienemmät. Muut huomioon otettavat tekijät jälleenvakuutuksia ostettaessa ovat tuloksen volatilitteetti sekä jälleenvakuuttamisen vaikutus pääomavaatimuksiin (valvontaviranomaisten pääomavaade, taloudellinen pääoma sekä luottoluokituslaitosten pääomavaatimukset).

Korvausvastuuriski

Vahinkovakuutuksen vastuuelan määrittämiseen liittyy aina epävarmuutta, koska vakuutuskorvausten lopullinen määrä ja koko eivät ole tiedossa. Vahingot ilmoitetaan vakuutusyhtiölle yleensä viiveellä ja monissa tapauksissa lopullisen korvauksen määrittelyyn menee vielä jonkin aikaa.

Vastuuelkaan liittyvä epävarmuus on tavallista suurempi uusissa vakuutuslajeissa, joista ei ole olemassa täydellisiä niin sanottuja run-off-tilastoja, sekä vakuutuslajeissa, joissa vahingon selviäminen kestää kauan. Tällaisia vakuutuslajeja ovat lakisääteinen tapaturmavakuutus, liikennevakuutus sekä vapaaehtoiset vastuu- ja tapaturmavakuutukset.

Mitä on vastuuelka vahinkovakuutuksessa?

Vastuuelka jakautuu yhtiön taseessa vakuutusmaksuvastuuseen ja korvausvastuuseen. Vakuutussopimusten alkamishetkellä taseeseen kirjataan vakuutusmaksuvastuuta tulevien vahinkojen varalle. Vakuutusmaksuvastuun on tarkoitus kattaa jo solmittujen vakuutussopimusten jäljellä olevan vakuutuskauden odotettavissa olevat korvausmenot ja liikekulut. Korvausvastuun tarkoituksena on puolestaan kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vahingoista. Tämä koskee myös tapahtuneita vahinkoja, joita ei vielä tilinpäätöshetkellä ole raportoitu vakuutusyhtiölle.

Vastuuelan määrä ja duraatio maittain ja vakuutuslajeittain on esitetty taulukossa "Vastuuelka vakuutuslajeittain ja maittain, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010".

Vastuuelka vakuutuslajeittain ja maittain, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010

	Ruotsi		Norja		Suomi		Tanska		Yhteensä	
	Milj. €	Duraatio	Milj. €	Duraatio	Milj. €	Duraatio	Milj. €	Duraatio	Milj. €	Duraatio
Liikennevakuutus	2 447	8,0	850	3,3	824	9,6	127	2,7	4 249	7,2
Lakisääteinen tapaturmavakuutus	0	0,0	416	6,2	997	10,2	264	6,1	1 677	8,7
Vastuuvakuutus	326	6,0	161	3,5	131	3,3	80	2,6	698	4,4
Tapaturmavakuutus	221	5,3	292	2,7	92	1,9	59	2,7	664	3,3
Omaisuusvakuutus	399	1,3	586	1,1	183	0,9	117	0,8	1 285	1,1
Kuljetusvakuutus	34	1,3	29	0,8	34	0,8	21	0,8	118	1,0
Yhteensä	3 426	6,7	2 334	3,1	2 262	8,4	670	3,7	8 691	5,9

Lakeihin perustuvien vakuutusten, kuten liikennevakuutus ja lakisääteinen tapaturmavakuutus, ominaisuudet, ja näin ollen myös riskit, eroavat huomattavasti maittain. Jotkut suomalaiset, ruotsalaiset ja tanskalaiset vakuutukset sisältävät eläkemuotoista korvausvastuuta, joka on herkkä kuolevuusoletusten ja diskonttokoron muutoksille. Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja liikennevakuutuksen osuus vastuuelasta on 59 prosenttia.

Monien vakuutuslajien vastuuelat ovat herkkiä inflaation muutoksille. Inflaatoriski on riski siitä, että vastuuelkaa joudutaan täydentämään odotettua korkeammasta inflaatiosta johtuen. Koko vastuuelassa otetaan huomioon inflaatiokehitys, joka on merkittävä tekijä lajeissa, joissa vahingon selviäminen kestää kauan. Näissä niin sanotuissa pitkähäntäisissä vakuutuslajeissa, kuten lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa ja liikennevakuutuksessa, arvioidaan tulevaa odotettua korvausinflaatiota. Inflaation estimaatit perustuvat ulkoisiin arvioihin inflaatiokehityksestä (esimerkiksi kuluttajahintaindeksi ja palkkaindeksi) yhdistettynä yhtiön omiin arvioihin eri korvauslajien kasvusta. Vastuuelan inflaatoriski otetaan huomioon If Vahinkovakuutuksen sijoitusstrategiassa. Inflaatioherkkyys vaihtelee maittain erilaisista kansallisista säännöistä johtuen.

If Vahinkovakuutuksen vastuuelkaan liittyvä herkkyys inflaatiotason nousulle, eliniän pitenemiselle sekä diskonttokoron laskulle esitetään taulukossa "Vastuuelkaan liittyvien riskien herkkyudet, If Vahinkovakuutus, 2010".

Vastuuvelkaan liittyvien riskien herkkyydet, If Vahinkovakuutus, 2010

Vastuuvelan erä	Riskitekijä	Riskiparametrin muutos	Maa	Vaikutus, milj. €
Nimellismääräinen vastuuvelka	Inflaatio kasvaa	Yhden prosenttiyksikön kasvu	Ruotsi	250,2
			Tanska	16,0
			Norja	87,8
			Suomi	25,4
Diskontattu vastuuvelka (toistuvaiskorvaukset ja osa suomalaisesta IBNR:stä)	Diskonttokorko laskee	Yhden prosenttiyksikön lasku	Ruotsi	56,9
			Tanska	8,4
			Suomi	153,7
Toistuvaiskorvaukset	Kuolevuus laskee	Odotettu elinikä kasvaa yhdellä vuodella	Ruotsi	10,4
			Tanska	0,4
			Suomi	29,0

If Vahinkovakuutuksen vastuuvelka vahinkovuosittain ennen ja jälkeen jälleenvakuuttajien osuutta on kuvattu korvauskulujen kehitystaulukoissa, jotka on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa (liite 27).

Korvausvastuuriskin hallinta

If Vahinkovakuutuksen hallitus hyväksyy vastuuvelan laskentaa koskevat ohjeet. If Vahinkovakuutuksen pääaktuaarin vastuulla on tehdä ja toimeenpanna ohjeet vastuuvelan määrittämiseksi sekä arvioida, onko vastuuvelka riittävä. Pääaktuaari laatii vähintään neljännesvuosittain raportin vastuuvelan riittävydestä, joka lähetetään If Vahinkovakuutuksen hallitukselle, riskienvalvontakomitealle, sekä toimitusjohtajalle.

Aktuaarikomitea on If Vahinkovakuutuksen pääaktuaarin neuvonantava ja valmisteleva toimikunta. Se antaa suosituksia vastuuvelan laskennan ohjeistuksesta. Toimikunta myös seuraa vastuuvelan kehitystä ja auttaa pääaktuaaria vastuuvelan riittävyden arvioinnissa.

Aktuaarit analysoivat vastuuvelan riittävyttä ja seuraavat sitä jatkuvasti suhteessa olemassa olevien ohjeistuksiin. Aktuaarit kehittävät lisäksi menetelmiä ja järjestelmiä, joita käytetään vastuuvelan laskemisessa.

Vakuutusmatemaattiset arviot perustuvat tilinpäätöspäivänä käytettävissä oleviin tilastoihin tapahtuneista vahingoista, sekä muuhun käytettävissä olevaan tietoon, jota ovat mm. vahinkokehityksen trendit, maksamattomien korvausten määrä, lakimuutokset, oikeuspäätökset ja yleinen talouskehitys. Vastuuvelan laskennassa yleisesti käytettyjä menetelmiä ovat Chain Ladder- ja Bornhuetter-Fergusson -tekniikat yhdistettynä ennusteisiin vahinkojen lukumäärästä ja keskimääräisistä korvauskuluista.

Tuloksen herkkyyttä - ja siten vastuunvalintaan liittyvää riskiä - on kuvattu taulukossa "Vakuutustuloksen herkkyyksianalyysi, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010 ja 31.12.2009" eri tunnusluvuissa tapahtuvien muutosten suhteen.

Vakuutustuloksen herkkyyksianalyysi, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010 ja 31.12.2009

Vaikutus tulokseen ennen veroja, milj. €

Tunnusluku	Nykyinen taso (2010)	Muutos nykyisessä tasossa	2010	2009
Yhdistetty kulusuhde, henkilöasiakkaat	93,0 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 21	+/- 20
Yhdistetty kulusuhde, yritysasiakkaat	93,5 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 12	+/- 11
Yhdistetty kulusuhde, suurasiakkaat	90,6 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 4	+/- 4
Yhdistetty kulusuhde, Baltia	93,4 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 1	+/- 2
Vakuutusten maksutaso	3 894	+/- 1 %	+/- 39	+/- 36
Vahinkotiheys	2 943	+/- 1 %	+/- 29	+/- 27
Jälleenvakuutusten maksutaso	202	+/- 10 %	+/- 20	+/- 22

Henkivakuutustoiminnan vakuutusriskit

Henkivakuutustoiminnassa vakuutusriskit sisältävät biometriset riskit, vastuuvelan diskonttokorkoon liittyvän riskin sekä muut henkivakuutustoiminnan riskit kuten keskeytysriskin, takaisinostoriskin ja kustannusriskin.

Tässä osiossa käsitellään näiden henkivakuutustoiminnan riskien kehitys vuonna 2010. Lisäksi osiossa esitellään henkivakuutustoiminnan riskienhallintaperiaatteet.

Biometriset riskit

Henkivakuutustoiminnan biometriset riskit syntyvät pääasiassa siitä, että vakuutetuille maksettaisiin enemmän kuolemantapaus-, työkyvyttömyys- tai sairauskulukorvauksia tai että eläkevakuutuksissa eläkkeitä maksettaisiin vakuutettujen odotettua korkeammasta eliniästä johtuen pidempään (pitkäikäisyysriski) kuin vakuutusten hinnoitteluhetkellä on oletettu.

Koska Mandatum Lifen oikeutta korottaa vakuutusmaksuja tai muuttaa sopimusehtoja on rajoitettu, sopimusten pituus kasvattaa biometrisiä riskejä. Mikäli vakuutusmaksut osoittautuvat riittämättömiksi, eivätkä ole muutettavissa, niin vastuovelkaa täydennetään odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla määrällä.

Taulukossa "Omalla vastuulla olevan liikkeen korvaussuhteita, Mandatum Life, 2010 ja 2009" esitetään Mandatum Lifen Suomen toiminnan riskiliikkeen tulos. Toteutuneen korvausmenon suhde laskuperusteiden mukaiseen korvausmenoon oli 78 prosenttia vuonna 2010 (87 prosenttia vuonna 2009). Vuoden 2010 riskiliikkeen tulos pitää sisällään 4,7 miljoonan euron kertaluonteisen positiivisen erän johtuen korvausvastuun laskuperusteiden muuttamisesta.

Taulukosta voi myös arvioida riskiliikkeen herkkyyttä. Esimerkiksi henkivakuutuksen osalta kuolevuuden kaksinkertaistuminen nostaisi maksetut korvaukset 14 miljoonasta eurosta 28 miljoonaan euroon.

Omalla vastuulla olevan liikkeen korvaussuhteita, Mandatum Life, 2010 ja 2009

Milj. €	2010			2009		
	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde
Henkivakuutus	37,9	21,7	57 %	40,5	24,8	61 %
Kuolevuus	23,4	14,2	61 %	26,8	15,4	57 %
Sairastavuus	14,5	7,5	52 %	13,7	9,4	69 %
Eläkevakuutus	61,0	55,5	91 %	49,9	53,9	108 %
Yksilöllinen eläke	9,5	10,0	106 %	9,9	10,4	105 %
Ryhmäeläke	51,5	45,5	88 %	40,0	43,5	109 %
Kuolevuus	46,2	42,3	92 %	34,9	39,4	113 %
Työkyvyttömyys	5,3	3,2	60 %	5,1	4,1	80 %
Mandatum Life	98,9	77,2	78 %	90,4	78,7	87 %

Pitkäikäisyysriski on Mandatum Lifen biometrisistä riskeistä merkittävin. Ryhmäeläkekanta muodostaa suurimman osan pitkäikäisyysriskistä. Olennaisimmat epävarmuustekijät ryhmäeläkkeen kuolevuudessa liittyvät vakuutuskannan sosio-ekonomisen taustan vaikutuksiin sekä kuolleisuuden tulevaan kehitykseen suhteellisesti vanhojen vakuutettujen keskuudessa. Yksilöllisten eläkevakuutusten kannassa pitkäikäisyysriski on pienempi kuin ryhmäeläkevakuutuksissa, sillä vakuutukset ovat pääsääntöisesti määräaikaista ja niihin liittyvät henkivakuutukset kompensoivat pitkäikäisyysriskin.

Pitkäikäisyysriskin osalta vuotuista riskiliikkeen tulosta ja kuolleisuustrendiä analysoidaan säännöllisesti. Vuoden 2010 pitkäikäisyyden riskiliike oli ryhmäeläkkeen osalta 3,9 miljoonaa euroa voitollinen, mutta vuosien 2009-2010 osalta pitkäikäisyysriski on yhteensä lievästi tappiollinen. Vastuuvelan osalta ryhmäeläkevakuutusten elinajan odotetta kasvatettiin vuonna 2002 ja vuonna 2007 tehtiin lisää muutoksia.

Henkivakuutuksen kuolevuusliike on voitollista ja trendi on yhtiölle suotuisa. Merkittävimpana riskinä kuolevuusliikkeen heikkenemiselle nähdään mahdollinen pandemia.

Muiden biometristen riskien osalta riskiliike on ollut kokonaisuutena voitollista, vaikkakin eri riskien välillä on voimakasta vaihtelua. Työkyvyttömyys- ja sairauskuluvakuutuksissa riskiä pienentää pitkällä aikavälillä se, että yhtiöllä on oikeus korottaa vakuutusmaksuja olemassa olevien sopimusten osalta, mikäli vakuutuskorvausten määrässä tapahtuu epäsuotuisaa kehitystä.

Mandatum Lifen vakuutuskanta on hyvin hajautunut, eikä sisällä merkittäviä riskikeskittymiä. Yhtiön ottamalla katastrofijälleenvakuutuksella pienennetään mahdollisten riskikeskittymien merkitystä entisestään.

Edellä mainittujen biometristen riskien lisäksi Mandatum Life altistuu vakuutussopimustensa kautta myös vastuuvelan diskonttokorkoon liittyvälle riskille, keskeytysriskille sekä takaisinostoriskille.

Vastuuvelan diskonttokorkoon liittyvä riski

Vastuuvelan diskonttokorkoon liittyvä riski on merkittävin vastuuvelan riittävyysliittyvä riski. Sopimukseen sisältyvä laskuperustekorko on päätetty koko sopimusajalle, jolloin markkinakorkojen ja tulevien tuottonäkyminen laskiessa saatetaan joutua tilanteeseen, jossa vastuovelkaa on täydennettävä.

Suurimmassa osassa korkotuottoisia sopimuksia laskuperustekorko on 3,5 prosenttia. Suomessa ennen vuotta 1999 myydyissä yksilöllisissä vakuutuksissa laskuperustekorko on 4,5 prosenttia, joka on myös määräysten mukainen korkein sallittu diskonttokorko. Näiden vakuutusten vastuuvelan diskonttokorko on alennettu 3,5 prosenttiin, mistä johtuen vastuovelkaa on täydennetty 86 miljoonalla eurolla (95 miljoonaa euroa vuonna 2009). Lisäksi 61 miljoonaa euroa on varattu vuoden 2011 osalta vastuuvelan laskuperustekorkovaatimuksen alentamiseksi 2,5 prosenttiin ja vuoden 2012 osalta 3,0 prosenttiin. Näin ollen Mandatum Life on suhteellisten alhaisten markkinakorkojen vuoksi lisännyt vastuovelkaansa yhteensä 147 miljoonalla eurolla.

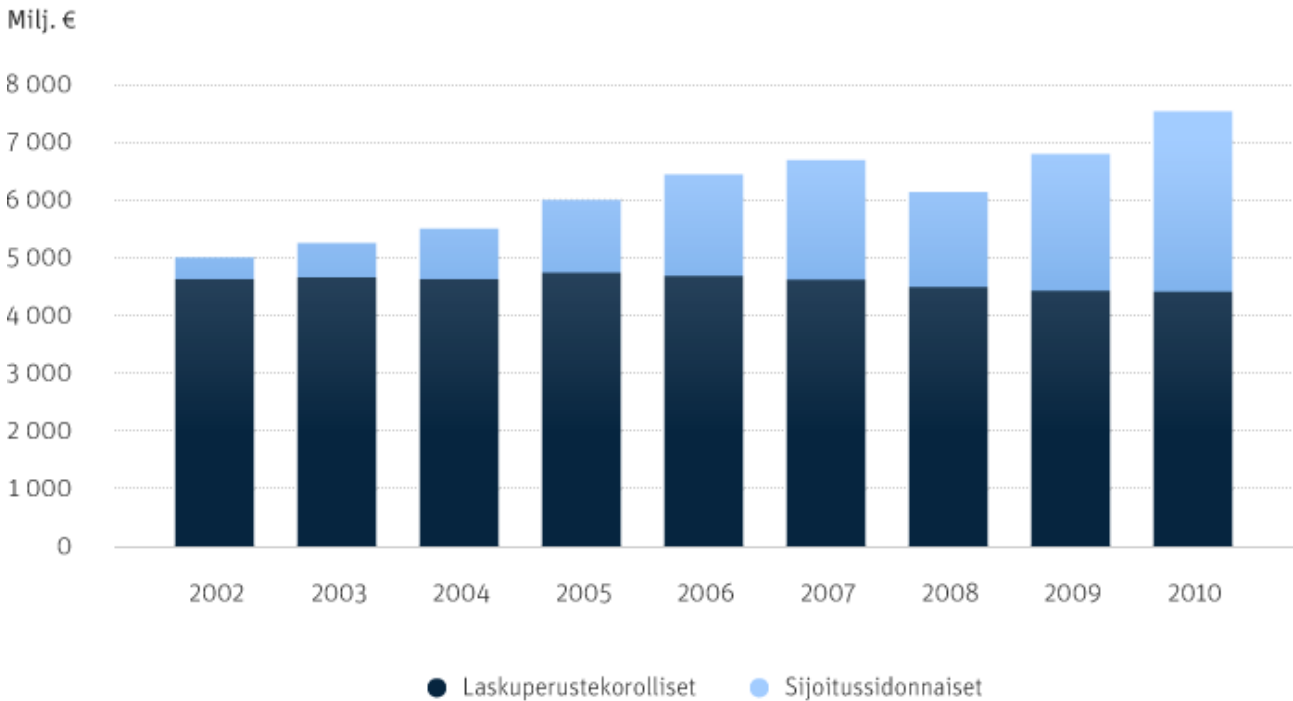
Kuhunkin vakuutuslajiin ja laskuperustekorkoon liittyvät vastuuvelat on esitetty taulukossa "Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta, Mandatum Life, 2010". Taulukossa näkyy myös kunkin luokan vastuuvelan muutos vuonna 2010.

Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta, Mandatum Life, 2010

Milj. €	Velka 2009	Maksut	Kor- vaukset	Kuormi- tustulo	Takuu- tuotot	Asiakas- hyvitykset	Muut	Velka 2010	Osuus %
Mandatum Life emoyhtiö									
Sijoitussidonnainen yhteensä	2 258	786	-320	-36	0	0	288	2 977	40 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	646	93	-7	-12	0	0	109	829	11 %
Henkivakuutus	1 032	197	-129	-11	0	0	89	1 178	16 %
Kapitalisaatiosopimukset	398	454	-181	-9	0	0	66	729	10 %
Ryhmäeläkevakuutus	183	42	-3	-4	0	0	23	241	3 %
Laskuperustekorollinen ja muut yhteensä	4 413	271	-436	-36	158	1	21	4 391	58 %
Ryhmäeläkevakuutus	2 456	169	-186	-8	84	1	-15	2 500	33 %
Laskuperustekorko 3,5 %	2 419	159	-184	-7	83	0	-12	2 458	33 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	37	10	-2	-1	1	0	-3	42	1 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	1 383	34	-145	-8	61	0	-4	1 322	18 %
Laskuperustekorko 4,5 %	1 202	24	-126	-7	55	0	-14	1 134	15 %
Laskuperustekorko 3,5 %	150	7	-15	-1	5	0	8	154	2 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	32	4	-4	0	1	0	2	34	0 %
Yksilöllinen henkivakuutus	351	36	-53	-10	12	0	-2	335	4 %
Laskuperustekorko 4,5 %	87	6	-10	-2	4	0	-2	83	1 %
Laskuperustekorko 3,5 %	214	13	-34	-4	7	0	-1	195	3 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	51	17	-9	-4	1	0	1	57	1 %
Kapitalisaatiosopimukset	57	1	-37	0	1	0	0	21	0 %
Laskuperustekorko 3,5 %	49	0	-34	0	1	0	0	15	0 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	8	1	-3	0	0	0	0	6	0 %
Tulevien asiakashyvitysten vastuu	18	0	0	0	0	0	-18	0	0 %
Korkotäydennys	95	0	0	0	0	0	52	147	2 %
Tuleva jälleenvakuutus	3	2	-1	0	0	0	-1	3	0 %
Muu velka	49	30	-14	-11	1	0	9	64	1 %
Mandatum Life emoyhtiö yhteensä	6 671	1 057	-756	-72	158	1	309	7 369	98 %
Tytär-yhtiö SE Sampo Life Insurance Baltic									
Sijoitussidonnainen	100	58	-24	-3	0	0	15	147	2 %
Muut	18	3	-2	-1	1	0	-1	18	0 %
Mandatum Life konserni yhteensä	6 790	1 117	-782	-75	159	1	323	7 534	100 %

Laskuperustekorollisiin sopimuksiin liittyvä vastuuvelka on edelleen sijoitussidonnaisiin sopimuksiin liittyvää vastuuvelkaa suurempi. Sijoitussidonnaisten sopimusten vastuuvelka on kuitenkin lisääntynyt kun taas laskuperustekorollinen vastuuvelka on pysynyt vakaalla tasolla viime vuosina. Tämän johdosta sijoitussidonnaisiin sopimuksiin liittyvän vastuuvelan osuus kokonaisvastuuvelasta on kasvamassa. Mandatum Lifen vastuuvelan rakenteen ja määrän kehitystä on kuvattu kuvassa " Laskuperustekorollisen ja sijoitussidonnaisen vastuuvelan kehitys, Mandatum Life, 2002-2010".

Laskuperustekorollisen ja sijoitussidonnaisen vastuuvelan kehitys, Mandatum Life, 2002–2010

Henkivakuutuksen vakuutus- ja sijoitussopimusten oletettu erääntyminen ja duraatio on esitetty taulukossa "Vakuutus- ja sijoitussopimusten oletettu erääntyminen ennen jälleenvakuuttajien osuutta, Mandatum Life, 31.12.2010". Vastuuvelan herkkyyys erilaisten diskonttokorkojen osalta on arvioitavissa taulukon duraatioiden avulla.

Vakuutus- ja sijoitussopimusten oletettu erääntyminen ennen jälleenvakuuttajien osuutta, Mandatum Life, 31.12.2010

Milj. €	Duraatio	2011– 2012	2013– 2014	2015– 2019	2020– 2024	2025– 2029	2030– 2034	2035–
Mandatum Life emoyhtiö								
Sijoitussidonnainen yhteensä	8,1	555	424	800	522	375	257	363
Yksilöllinen eläkevakuutus	11,5	41	73	195	182	154	113	142
Henkivakuutus	5,2	363	216	322	145	81	47	39
Kapitalisaatiosopimukset	8,1	141	118	225	135	89	60	109
Ryhmäeläkevakuutus	13,1	10	18	58	61	50	37	72
Laskuperustekorollinen ja muut yhteensä	8,6	1 129	868	1 644	1 156	833	582	946
Ryhmäeläkevakuutus	10,3	496	467	1 025	827	638	479	833
Laskuperustekorko 3,5 %	10,3	483	458	1 012	817	631	474	819
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	8,9	13	9	13	9	7	5	14
Yksilöllinen eläkevakuutus	6,4	334	323	498	274	160	81	82
Laskuperustekorko 4,5 %	6,4	290	283	435	238	135	66	66
Laskuperustekorko 3,5 %	7,0	35	33	53	30	21	13	12
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	6,9	8	7	9	6	4	2	4
Yksilöllinen henkivakuutus	5,3	143	58	92	41	27	17	28
Laskuperustekorko 4,5 %	7,4	24	18	29	13	11	7	15
Laskuperustekorko 3,5 %	4,2	105	29	42	19	11	7	10
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	5,9	14	11	21	9	4	3	3
Kapitalisaatiosopimukset	2,7	16	1	2	1	1	2	0
Laskuperustekorko 3,5 %	0,5	15	0	0	0	0	0	0
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	8,9	1	1	2	1	1	2	0
Tulevien asiakashyvitysten vastuu	1,0	0	0	0	0	0	0	0
Korkotäydennys	3,7	77	17	25	14	7	3	4
Tuleva jälleenvakuutus	0,5	3	0	0	0	0	0	0
Muu velka	0,8	60	2	2	0	0	0	0
Mandatum Life emoyhtiö yhteensä	8,4	1 684	1 292	2 444	1 678	1 208	839	1 309
Tytäryhtiö SE Sampo Life Insurance Baltic								
Sijoitussidonnainen		31	13	35	24	10	19	32
Muut		4	2	6	5	2	1	1
Mandatum Life konserni yhteensä		1 720	1 306	2 485	1 707	1 220	859	1 342

Muut henkivakuutustoiminnan riskit

Muista vakuutusriskeistä merkittävimpiä ovat vakuutuksenottajien käyttäytymiseen liittyvät epävarmuustekijät.

Asiakkailla on oikeus lopettaa vakuutusmaksujen maksaminen (keskeytysriski), tai mahdollisuus lopettaa vakuutus sopimus ennenaikaisesti (takaisinostoriski). Keskeytys- ja takaisinostomäärien pitäminen alhaisella tasolla on keskeinen menestystekijä erityisesti sijoitussidonnaisen liiketoiminnan kustannusliikkeen kannalta. ALM-riskin kannalta takaisinostoriski ja keskeytysriski ovat vähemmän merkittäviä, koska Mandatum Lifessa noin 90 prosenttia korkotuottoisista vakuutuksista muodostuu eläkevakuutuksista, joissa takaisinosto on mahdollinen ainoastaan poikkeustapauksissa. Tasehallinnan kannalta todellista takaisinostoriskiä on näin ollen vain korkotuottoisissa sijoitusvakuutuksissa ja kapitalisaatiosopimuksissa, joissa tasehallinnan riskiä pienentää sopimusten verrattain lyhyt maturiteetti. Vastuuvelan täydennyksiä ei myöskään makseta takaisinoston yhteydessä, mikä osaltaan pienentää laskuperustekorkoiseen kantaan liittyvää takaisinostoriskiä.

Keskeytys- ja takaisinostoriskit otetaan huomioon yhtiön ALM-analyyseissa. ALM-analyyseja on kuvattu yksityiskohtaisemmin [Markkinariskit](#) -osiossa.

Yhtiö on altistunut lisäksi kustannusriskeille, sillä kuormitukset eivät välttämättä riitä kattamaan toteutuneita kuluja.

Henkivakuutustoiminnan riskien hallinta ja valvonta

Henkivakuutuksien biometrisiä riskejä rajoitetaan huolellisella vastuunvalinnalla, riski- ja kustannusvastaavalla hinnoittelulla, asettamalla ylärajoja myönnettäville turville sekä jälleenvakuutuksella.

Jälleenvakuutuksella rajoitetaan erityisesti yksittäisiä kuolevuus- ja pysyvän työkyvyttömyyden riskejä. Hallitus päättää vuosittain suurimmista omalla vastuulla pidettävistä korvausmääristä. Mandatum Lifessa tämä määrä on 0,5 miljoonaa euroa vakuutettua kohden. Mahdollisten katastrofien vaikutusten pienentämiseksi Mandatum Life osallistuu suomalaisten henkivakuutusyhtiöiden yhdessä ottamaan katastrofijälleenvakuutukseen.

Vakuutusriskeihin liittyvä vastuunvalinta on osa Mandatum Lifen päivittäistä toimintaa. Mandatum Lifen vastuunvalintapolitiikassa (Underwriting Policy) on määritetty periaatteet riskin valinnalle ja limiitit vakuutettaville summille. Periaatteiden ja limiittien noudattamista valvotaan jatkuvasti.

Riskiliikkeen tulosta seurataan tiiviisti ja arvioidaan vuosittain perusteellisesti. Yhtiö mittaa riskinvalinnan tehokkuutta ja hinnoittelun riittävyttä keräämällä tietoa toteutuneesta korvausmenosta kultakin tuote- ja riskialueelta. Toteutunutta korvausmenoa verrataan vakuutusmaksuja asetettaessa oletettuihin ennusteisiin kunkin eri riskiturvan osalta. Myös hallinnollisia ja vakuutusten hankintakuluja seurataan vuosittain.

Vastuuelkaa analysoidaan ja mahdollisia täydennystarpeita arvioidaan säännöllisesti. Vastuuelkaan liittyviä oletuksia tarkistetaan vuosittain. Vastuiden riittävyttä testataan neljännesvuosittain. Näihin vastuuelan ja riskiliikkeen analyysihin ja testeihin perustuen asetetaan hinnat uusille vakuutus sopimuksille, päivitetään vastuunvalintapolitiikka sekä tarvittaessa muutetaan olemassa olevaan vakuutuskantaan perustuva vastuuelkaa. Mandatum Lifen hallitus arvioi ja hyväksyy vuosittain hinnat, jälleenvakuuttamista koskevat periaatteet sekä vastuuelan määrätymisperiaatteet.

Markkinariskit

Markkinariskeillä viitataan rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuunvelan markkina-arvojen muutosten aiheuttamiin vaikutuksiin yhtiön tuloksessa tai pääomassa.

Sampo-konsernissa markkinariskejä tarkastellaan ALM-riskin ja sijoitussalkkujen riskien kannalta. Nämä molemmat näkökulmat huomioidaan, kun riskejä hallitaan osana sijoitusten hallintaa.

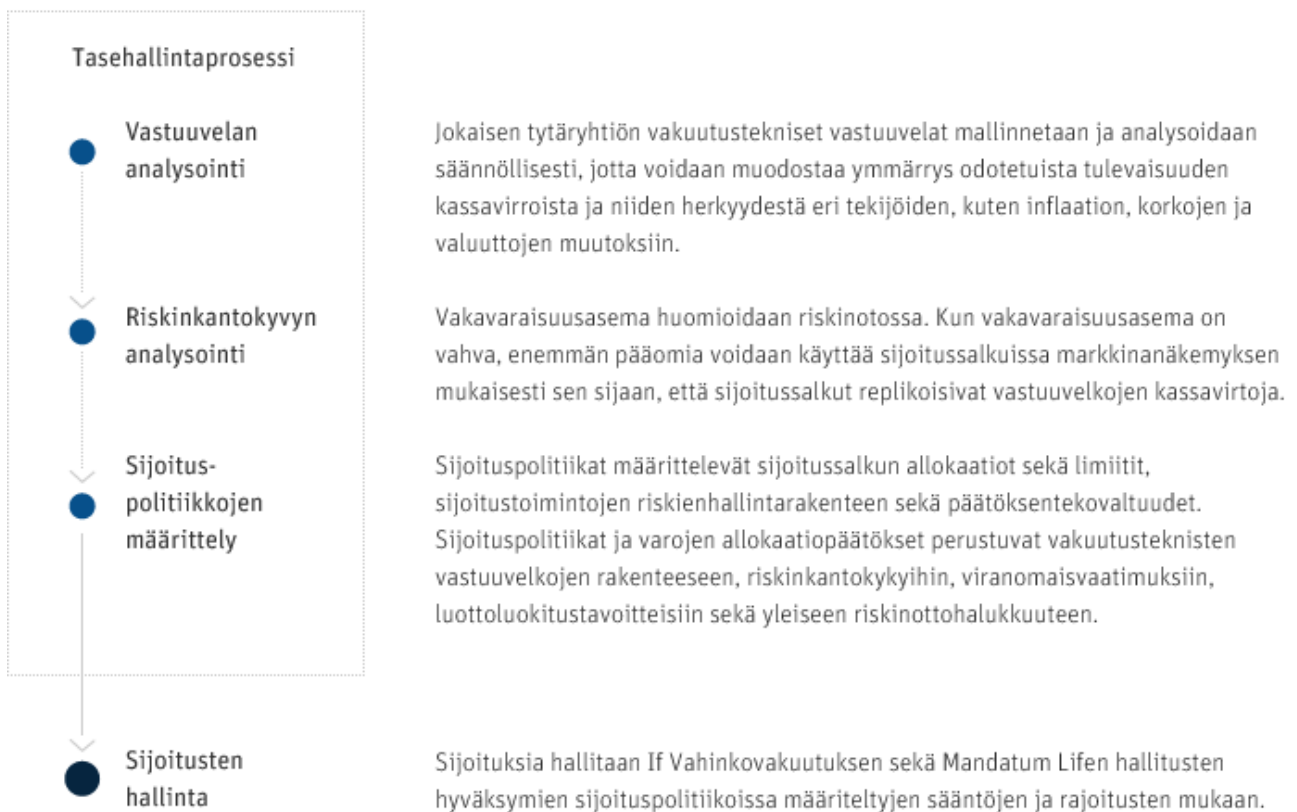
ALM-riskit

Yhtiö altistuu ALM-riskille mikäli markkinamuuttujissa (kuten korot, inflaatio, valuuttakurssit, osakekurssit) tapahtuvat muutokset vaikuttavat sijoitusten arvoon erisuuruisesti kuin mitä ne vaikuttavat vastuuvelan arvoon. Lisäksi vastuuvelan kassavirrat ovat mallinnettuja estimaatteja ja tästä johtuen niiden suuruuteen ja ajoittumiseen liittyy epävarmuutta. ALM-riskin määritelmä kattaa myös tämän epävarmuustekijän.

ALM-riskejä hallitaan Sampo-konsernissa osana sijoitussalkkujen hallintaa. ALM-riskejä analysoidaan säännöllisesti ja nämä analyysit yhdessä pääomituksen, viranomaisvaatimusten sekä luottoluokitustavoitteiden kanssa huomioidaan konsernin yhtiöiden sijoituspolitiikoissa.

Kuvassa "Sampo-konsernin tasehallinnan prosessi" esitetään Sampo-konsernin tasehallinnassa (ALM) sovellettava prosessi.

Sampo-konsernin tasehallinnan prosessi

If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life voivat omien liiketoimintojensa erityisominaisuuksien johdosta soveltaa lähestymistapaa hieman eri tavoin.

Tasehallinta (ALM) If Vahinkovakuutuksessa

If Vahinkovakuutuksen lähestymistapa tasehallintaan on määritetty edellä kuvattujen konsernitason periaatteiden mukaisesti.

Suurin osa vahinkovakuutuksen vastuuvelasta on kirjattu taseeseen nimellismääräisenä. Eläkemuotoisiin sopimuksiin liittyvä vastuuvelka on diskontattu ja diskonttokoron mahdolliset muutokset vaikuttavat vastuuvelan määrään. Eri maissa käytetyt diskonttokorot vaihtelevat pääasiassa erilaisen lainsäädännön takia, mutta vallitseva markkinoiden korkotaso vaikuttaa niihin ainakin epäsuorasti. Kirjanpidon näkökulmasta yhtiö on siis altistunut lähinnä korvausmenon odotetussa inflaatiossa ja viranomaisten diskonttokoroissa tapahtuville

muutoksille. Markkinakorot vaikuttavat kuitenkin vastuuvelan taloudelliseen arvoon eli tulevaisuudessa maksettavien kassavirtojen nykyarvoon.

Sijoitusjakaumasta päätettäessä määritetään aluksi replikoiva sijoitussalkku, joka perustuu vastuuvelan kassavirtoihin sekä näiden kassavirtojen arvojen herkkyyteen inflaatiossa, valuuttakursseissa tai tuottokäyrissä tapahtuvien muutosten suhteen. Sijoitusten kokonaisallokaatio muodostetaan määrittämällä vastuuvelan määrän ylittävälle pääomalle sijoitusallokaatio ja limiitit, joissa huomioidaan riskinkantokyky, viranomaisvaatimukset, luottoluokitustavoitteet sekä riskinottohalukkuus.

Korkeampien tuottojen saavuttamiseksi sijoitussalkussa voidaan korkosijoitusten lisäksi käyttää osakkeita hyväksyttävän riskitason puitteissa. Sijoituksia hoidetaan aktiivisesti markkinanäkemyksiä hyödyntäen sijoitussuunnitelmassa määritettyjen rajojen puitteissa.

Tasehallinta (ALM) Mandatum Lifessa

Myös Mandatum Lifessa markkinariskien hallintaa lähestytään vastuuvelan ALM-analyysin pohjalta. Kaikille korkotuottoisille vastuuvelan erille yhteinen ominaisuus on laskuperustekorko sekä kohtuusperiaatteen mukaan maksettavat asiakashyvitykset. Mandatum Lifen vastuuvelan kassavirrat ovat suhteellisen hyvin ennakoitavissa, koska sopimusten takaisinostot tai ylimääräiset lisäsijoitukset eivät ole mahdollisia suurimmassa osassa yhtiön korkotuottoisia vakuutuksia. Yhtiön korvausmenoennusteisiin ei sisälly merkittävää inflaatoriskiä, ja näin ollen Mandatum Lifen osalta inflaatoriski liittyy pääasiassa vakuutusten hoitokuluihin.

Henkivakuutustoiminnan merkittävin korkoriski on se, ettei korkosijoituksilla saavuteta vastaavalle vastuuvelalle taattua vähimmäistuottoa pitkällä aikavälillä. Tätä riskiä hallitaan siten, että eroa vastuuvelan ja korkosijoitusten duraatiossa valvotaan sekä sisäisillä malleilla turvataan pääoman riittävyttä erilaisissa markkinatilanteissa.

Mandatum Life on varautunut matalaan korkotasoon muun muassa alentamalla uusien sopimusten laskuperustekorkoa ja täydentämällä vastuuvelkaa alentamalla vastuuvelan diskonttokorkoa. Tämän lisäksi olemassa olevia sopimuksia on muutettu siten, että jälleensijoitusriski on paremmin hallittavissa.

Sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa hyväksyttävällä riskitasolla riittävä tuotto, jotta laskuperustekorko, kohtuusperiaatetulkinnan mukaiset asiakashyvitykset sekä omistajien tuottovaatimus voidaan kattaa. Yhtiö hallinnoi sijoituksiaan aktiivisesti.

Mandatum Lifen hallitus hyväksyy vuosittain sijoitussuunnitelman, joka määrittää sijoitustoiminnan periaatteet ja limiitit. Sijoitussuunnitelmassa täsmennetään myös mittarit ja rajat markkinariskien osalta hyväksyttävälle enimmäismäärälle. Nämä perustuvat sekä Solvenssi I- että Solvenssi II -tyyppiseen lähestymistapaan. Solvenssi I -tyyppisen lähestymistavan osalta on määritelty sijoitusomaisuuden VAR-analyysin kautta seurantarajat yhtiön toimintapääomalle suhteessa vähimmäistoimintapääomaan. Solvenssi II -tyyppisessä taloudellisen pääoman kehikossa asetetut seurantarajat perustuvat erilaisiin luottamusväleihin Sampo-konsernissa käytössä olevan 99,5 prosentin lisäksi. Seurantarajojen alittuessa tasehallintakomitea informoi asiasta hallitusta ja hallitus tekee pääomituksen ja taseen markkinariskeihin liittyvät päätökset. Tavoitteena on saavuttaa vaadittava vakavaraisuustaso ja varmistaa, että sijoitusomaisuus on riittävä ja rakenteeltaan sopiva vastuuvelan kattamiseen.

Sampo Oyj:n sijoitusyksikkö tekee Mandatum Lifen päivittäiset sijoituspäätökset, jotka perustuvat Mandatum Lifen sijoitussuunnitelmassa määritellyille periaatteille. Kaikki merkittävimmät sijoituspäätökset tehdään kuitenkin hallituksen toimesta. Tasehallintakomitea valvoo säännöllisesti, että sijoitussuunnitelmassa määriteltyjä limiittejä ja periaatteita noudatetaan.

Sijoitusomaisuuden riskit

Sijoituksia hallitaan noudattaen tytäryhtiöiden sijoituspolitiikkoja. Merkittävimmät riskit muodostuvat osake-, korko-, luottoriskimarginaali- ja valuuttariskeistä. Markkinariskejä syntyy myös kiinteistö-, pääoma- ja riskirahastosijoituksista.

Sampo Oyj:n sijoitusjohtaja vastaa sijoitustoiminnan toteutuksesta yhtiöiden sijoitussuunnitelmien asettamien rajoitteiden puitteissa. Tytäryhtiöillä ja emoyhtiöllä on käytössä yhteinen koko Sampo-konsernin kattava sijoitusten hallinnan infrastruktuuri sekä riski- ja tuottoraportointi.

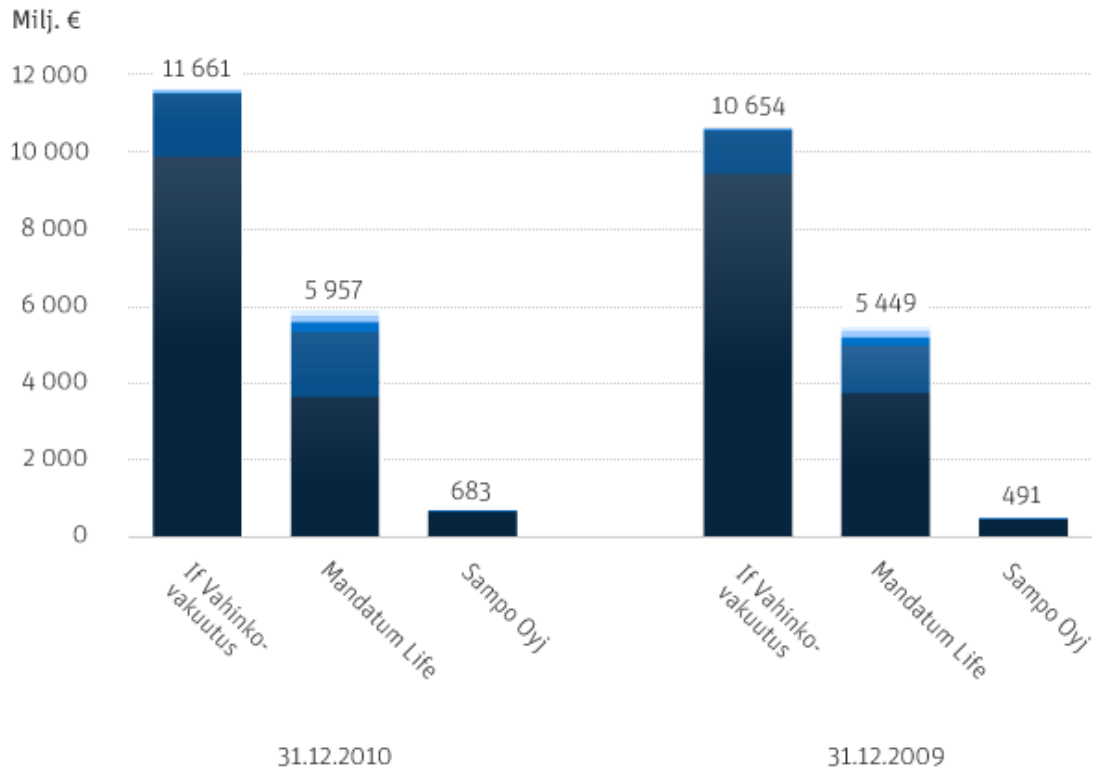
Markkinariskien valvonta on eriytetty salkunhoidosta. Middle Office -toiminnot mittaavat sijoitustoiminnan riskejä ja tuloksellisuutta päivätasolla. If Vahinkovakuutusken sijoituskomitea ja Mandatum Lifen tasehallintakomitea valvovat yhtiöidensä markkinariskejä ja näihin liittyviä limiittejä vähintään kuukausittain. Edellä mainitut komiteat vastaavat sijoitustoiminnan valvonnasta näissä yhtiöissä. Konsernin tarkastusvaliokunta valvoo markkinariskien sekä keskittymien kokonaismäärää Sampo-konsernin tasolla vähintään vuosineljänneksittäin.

Sampo-konserni tuntee pohjoismaiset markkinat ja sijoituskohteet, joten konsernin suorat sijoitukset tehdään pääasiassa pohjoismaisiin arvopapereihin. Pohjoismaiden ulkopuolelle tehtävät sijoitukset toteutetaan pääasiassa sijoitusrahastojen kautta. Sijoitusrahastoja käytetään ensisijaisesti työkaluina taktisen sijoitusallokaation toteutuksessa tuottojen saavuttamiseksi ja toissijaisesti hajautuksen aikaansaamiseksi.

Sijoitusallokaatiot ja -tuotot

Sampo-konsernin sijoitusten kokonaismäärä vuonna 2010 oli 18 301 miljoonaa euroa (16 593 miljoonaa euroa vuonna 2009). Sijoitussalkkujen koostumus If Vahinkovakuutuksessa, Mandatum Lifessa sekä Sampo Oyj:ssä vuosien 2010 ja 2009 lopussa esitetään kuvassa "Sijoitussalkkujen kehitys, If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo Oyj, 31.12.2010 ja 31.12.2009".

Sijoitussalkkujen kehitys, If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo Oyj, 31.12.2010 ja 31.12.2009

	31.12.2010			31.12.2009		
● Korkosijoitukset	85 %	61 %	94 %	89 %	69 %	82 %
● Osakkeet	14 %	28 %	3 %	11 %	23 %	14 %
● Pääomasijoitukset	0 %	4 %	2 %	0 %	4 %	2 %
● Kiinteistöt	1 %	3 %	1 %	0 %	3 %	1 %
● Riskirahastot	0 %	3 %	0 %	0 %	2 %	1 %

Yhteensä, konserni (Milj. €)

18 301

16 593

Sampo Oyj:n sijoitusvarat koostuvat pääasiassa rahamarkkinainstrumenteista. Varojen päätarkoitus on muodostaa maksuvalmiussalkku, jonka koko vaihtelee Sampo Oyj:n osakkeenomistajille maksettujen osinkojen sekä vakuutustoimintaa harjoittavilta tytäryhtiöiltä ja osakkuusyritykseltä saatujen osinkojen johdosta. Mandatum Lifen Baltian tytäryhtiö on sisällytetty Mandatum Lifen sijoituksiin osakeomistuksena kaikissa riskienhallintaosion taulukoissa ja kuvioissa.

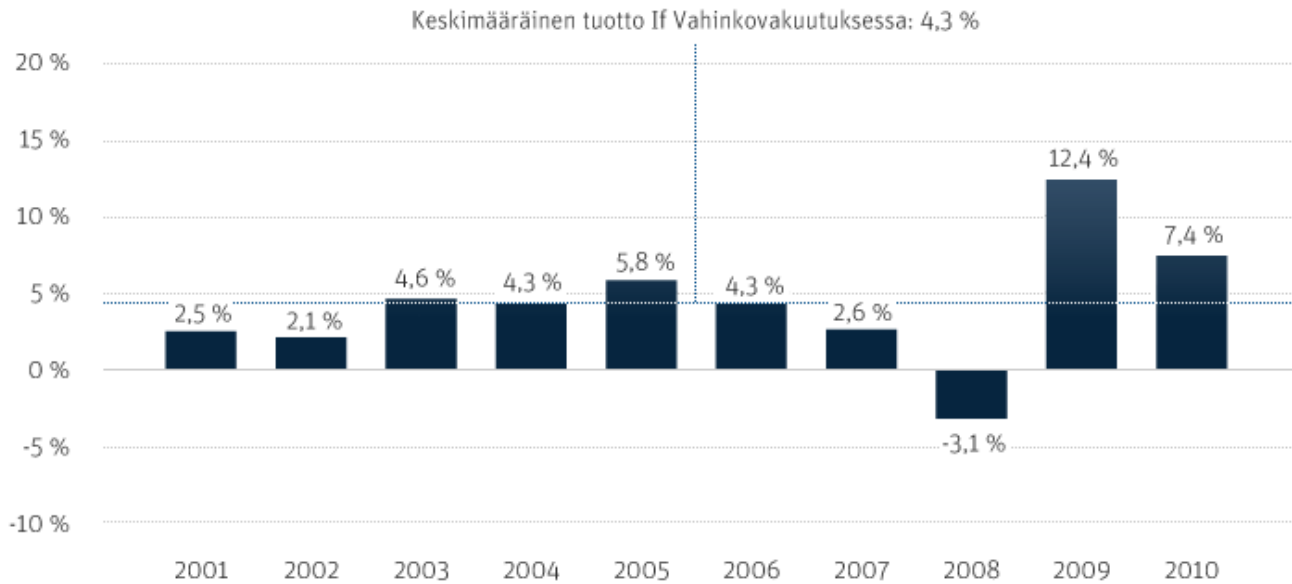
Sijoitussalkkujen sisältö raportoidaan käyttäen sijoitusten käypiä arvoja. Nämä käyvät arvot määritetään joko suorien markkinanoteerauksien tai erilaisten arvostusmallien perusteella. Lisätietoa sijoitusvarojen arvostusmalleista on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 17.

If Vahinkovakuutuksen ja Mandatum Lifen vakavaraisuusasemat olivat vuoden vaihteessa vahvat. Tämä mahdollisti yhtiöille korkeampien odotettujen sijoitustuottojen tavoittelun poikkeamalla vastuuvelan kassavirtoja replikoivasta sijoitusjakaumasta.

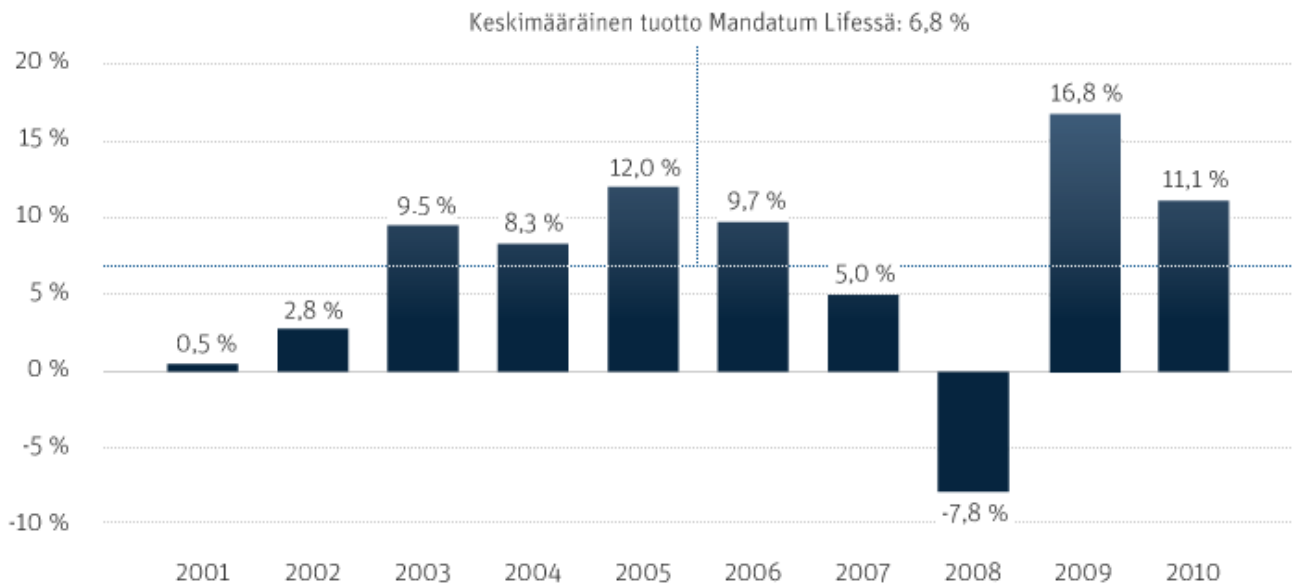
Sampo Oyj:n omat markkinariskit ovat rajalliset. Yhtiön omista markkinariskeistä merkittävimmät ovat bruttovelasta ja lyhytaikaisiin rahamarkkinasijoituksiin sijoitetusta likviditeettivarannosta aiheutuva korkoriski sekä bruttovelan jälleenhaitusriski. Suurin osa Sampo Oyj:n velasta on sidottu lyhyisiin viitekorkoihin. Tämä vähentää koko konsernin korkoriskiä, sillä vaikka alhaiset korot pitkällä aikavälillä pienentäisivät tytäryhtiöiden sijoitustuottoja, olisivat Sampo Oyj:n korkokulut alhaisemmat.

Mandatum Lifen ja If Vahinkovakuutuksen sijoitussuunnitelmat poikkeavat jonkin verran toisistaan, koska Mandatum Lifen on mahdollista tavoitella korkeampia sijoitustuottoja yhtiöiden vastuuelvojen erilaisten rakenteiden vuoksi. Sijoitustuottojen historiallinen kehitys esitetään kuvissa "Vuosittaiset sijoitustuotot markkina-arvoin, If Vahinkovakuutus, 2001-2010" sekä "Vuosittaiset sijoitustuotot markkina-arvoin, Mandatum Life, 2001-2010". Kuvista havaitaan Mandatum Lifen korkeampi keskimääräinen tuotto sekä sen vaihtelu.

Vuosittaiset sijoitustuotot markkina-arvoin, If Vahinkovakuutus, 2001–2010

Vuosittaiset sijoitustuotot markkina-arvoin, Mandatum Life, 2001–2010

Vuonna 2010 Sampo-konsernin keskimääräinen sijoitustuotto kaikista sijoitussalkuista yhteensä (Sampo Oyj mukaan luettuna) oli 8,7 prosenttia (13,5 prosenttia vuonna 2009).

Mahdollisten keskittymien ja riskien havainnoimiseksi sijoitusvarojen tarkempi erottelu esitetään taulukoissa "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010", "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Mandatum Life, 31.12.2010" sekä "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja

luottoluokittain, Sampo-konserni, 31.12.2010". Johdannaisten käsittelyyn liittyvien eroavaisuuksien vuoksi näiden taulukoiden luvut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia muiden vuosikertomuksen taulukoiden kanssa.

Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010

Milj. €	A+			BB+			Luokit- tele- maton	Korke-sijoi- tukset yht.	Osak- keet	Muut	Johdan-naiset (vasta- puoliriski)		Muutos 31.12. 2009
	AAA	AA+ - AA-	- A-	BBB+ - BBB-	- C	D					Yht.	Yht.	
Arvopaperistettut joukkovelkakirjat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Perusteollisuus	0	0	0	44	128	0	152	324	46	0	0	370	-37
Pääomahyödykkeet	0	0	18	18	8	0	27	70	498	0	0	568	202
Kulutustavarat	0	5	0	248	15	0	84	352	308	0	0	660	172
Vakuudelliset joukkovelkakirjat	3 515	52	0	1	0	0	0	3 567	0	0	0	3 567	716
Energia	0	7	0	4	0	0	498	509	36	0	0	545	112
Rahoitus	2	726	1 744	230	86	0	19	2 807	0	0	9	2 817	3
Valtiot	738	12	4	17	0	0	52	823	0	0	0	823	-230
Indeksiin sidotut joukkovelkakirjat	42	9	146	64	27	0	11	299	0	0	0	299	-445
Vakuutus	0	0	0	6	0	0	0	6	200	0	0	206	9
Media	0	0	0	0	8	0	28	36	0	0	0	36	27
Kunnat	312	0	0	0	1	0	0	313	0	0	0	313	247
Kiinteistöala	0	0	0	0	0	0	13	13	0	78	0	91	23
Palvelut	0	0	0	22	18	0	11	51	1	0	0	52	1
Teknologia ja elektroniikka	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3	-22
Telekommunikaatio	0	0	45	39	20	0	0	103	48	0	0	151	10
Liikenne	0	0	0	1	0	0	190	191	10	0	0	201	-28
Yhdyskuntapalvelut	0	0	236	26	0	0	25	287	1	0	0	288	72
Muut	0	26	0	0	0	0	34	60	23	0	0	83	26
Sijoitusrahastot	0	0	0	0	98	0	25	122	475	28	0	625	145
Yhteensä	4 607	838	2 193	720	408	0	1 168	9 934	1 648	106	9	11 697	1 002
Muutos 31.12.2009	-110	96	263	17	39	-2	218	520	512	-19	-10	1 002	

Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Mandatum Life, 31.12.2010

Milj. €	A+			BB+		Luokit- tele- maton	Korko-sijoi- tukset yht.	Osak- keet	Muut	Johdan- naiset (vasta- puoliriski)		Muutos 31.12. 2009	
	AAA	AA+ - AA-	- A-	BBB+ - BBB-	- C					D	Yht.		Yht.
Arvopaperistettut joukkovelkakirjat	0	0	4	3	0	0	12	18	0	0	0	18	2
Perusteollisuus	0	0	4	50	278	0	126	458	169	4	0	631	117
Pääomahyödykkeet	0	3	121	61	0	0	7	192	155	0	0	347	22
Kulutustavarat	0	0	28	66	3	0	65	162	53	7	0	221	46
Vakuudelliset joukkovelkakirjat	90	42	0	0	0	0	0	133	0	0	0	133	-4
Energia	0	0	15	0	0	0	48	63	19	0	0	82	43
Rahoitus	0	694	813	93	71	0	20	1 691	19	23	26	1 759	-219
Valtiot	107	0	0	0	0	0	0	107	0	0	0	107	73
Indeksiin sidotut joukkovelkakirjat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuutus	0	0	28	20	0	0	25	73	17	0	0	89	4
Media	0	0	0	0	0	0	0	0	59	0	0	59	-3
Kunnat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kiinteistöala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	143	0	143	-13
Palvelut	0	0	0	7	17	0	0	24	50	9	0	83	18
Teknologia ja elektroniikka	0	0	0	18	0	0	14	31	83	0	0	115	6
Telekommunikaatio	0	0	52	90	0	0	0	142	24	0	0	167	14
Liikenne	0	0	0	0	0	0	32	32	6	0	0	38	-7
Yhdyskuntapalvelut	0	13	167	67	0	0	0	248	54	0	0	302	2
Muut	0	0	7	0	0	0	24	31	2	0	0	33	-15
Sijoitusrahastot	0	0	0	0	210	0	13	223	976	438	0	1 638	452
Yhteensä	198	753	1 239	474	580	0	384	3 627	1 686	624	26	5 963	538
Muutos 31.12.2009	98	-36	-288	23	-56	0	213	-48	451	153	-18	538	

Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Sampo-konserni, 31.12.2010

Milj. €	AA+			A+			BB+			Luokit- tele- maton	Korko-sijoi- tukset yht.	Osak- keet Muut	Johdan- naiset (vasta- puoliriski)		Muutos 31.12. 2009
	AAA	AA-	A-	BBB-	C	D	Yht.	Yht.							
Arvopaperistetut joukkovelkakirjat	0	0	4	3	0	0	12	18	0	0	0	18	2		
Perusteollisuus	0	0	4	94	405	0	278	781	215	4	0	1 000	80		
Pääomahyödykkeet	0	3	139	79	8	0	34	262	653	0	0	915	224		
Kulutustavarat	0	5	28	314	18	0	149	514	361	7	0	882	218		
Vakuudelliset joukkovelkakirjat	3 605	94	0	1	0	0	0	3 700	0	0	0	3 700	712		
Energia	0	7	15	4	0	0	546	572	56	0	0	627	155		
Rahoitus	2	1 929	2 629	323	158	0	44	5 085	19	23	54	5 180	-53		
Valtiot	845	12	4	17	0	0	52	930	0	0	0	930	-157		
Indeksiin sidotut joukkovelkakirjat	42	9	146	64	27	0	11	299	0	0	0	299	-445		
Vakuutus	0	0	28	26	0	0	25	79	234	0	0	312	13		
Media	0	0	0	0	8	0	28	36	59	0	0	95	24		
Kunnat	312	0	0	0	1	0	0	313	0	0	0	313	247		
Kiinteistöala	0	0	0	0	0	0	13	13	0	227	0	240	3		
Palvelut	0	0	0	29	35	0	11	75	51	9	0	134	19		
Teknologia ja elektroniikka	0	0	0	18	0	0	14	31	86	0	0	117	-16		
Telekommunikaatio	0	0	97	129	20	0	0	246	72	0	0	318	24		
Liikenne	0	0	0	1	0	0	222	222	16	0	0	239	-35		
Yhdyskuntapalvelut	0	13	403	93	0	0	25	535	55	0	0	590	74		
Muut	0	26	7	0	0	0	58	91	27	1	0	119	12		
Sijoitusrahastot	0	0	0	0	308	0	37	346	1 451	482	0	2 279	595		
Yhteensä	4 805	2 099	3 504	1 193	987	0	1 558	14 147	3 353	753	54	18 307	1 696		
Muutos 31.12.2009	-13	558	-382	40	-17	-2	433	617	965	124	-10	1 696			

Merkittävimmät netto-ostot kohdistuivat katettuihin ja luottoluokittelemattomiin joukkovelkakirjalainoihin sekä rahastosijoituksiin. Indeksisidonnaisten sekä valtioiden joukkovelkakirjalainojen painoa vähennettiin sijoitussalkussa. Kokonaisposition kasvua selittää myös sijoitusten, ja erityisesti osakkeiden, arvonnousu.

Korkosijoitukset

Taulukko "Korkosijoitusten markkina-arvot instrumentilajeittain lukuun ottamatta johdannaisia, If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo-konserni, 31.12.2010" esittää Sampo-konsernin korkosijoitusten määrän ja keskimääräisen maturiteetin instrumenteittain. Sampo-konsernilla on merkittävä määrä luottoriskillisiä sijoituksia. Sampo-konserni altistuu luottomarginaaliriskille, jota mitataan ja hallitaan osana sijoitussalkkujen hallintaa. Limiittien asettaminen kuvataan tarkemmin [Luottoriskit](#)-osiossa.

Korkosijoitusten keskimääräiset maturiteetit, jotka vaikuttavat luottoriskin suuruuteen, olivat If Vahinkovakuutuksessa 2,9 vuotta ja Mandatum Lifessa 3,5 vuotta. Korkomuutosten herkkyyttä voidaan tarkastella korkosijoitusten keskimääräisellä duraatiolla, joka oli If Vahinkovakuutuksessa 1,7 vuotta ja Mandatum Lifessa 2,7 vuotta (luvut sisältävät johdannaispositiot).

Vuoden 2010 aikana rahamarkkinasijoitusten ja kassavarojen osuus laski 14 prosentista 13 prosenttiin. Korkeariskisten (high-yield) joukkovelkakirjalainojen osuus kaikista korkosijoituksista nousi 15 prosenttiin (14 prosenttia vuonna 2009).

Korkosijoitusten markkina-arvot instrumenttilajeittain lukuun ottamatta johdannaisia, If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo-konserni, 31.12.2010

	If Vahinkovakuutus			Mandatum Life			Sampo-konserni		
	Milj. €	% korko-sijoitus-salkusta	Keski-määräinen maturiteetti (vuotta)	Milj. €	% korko-sijoitus-salkusta	Keski-määräinen maturiteetti (vuotta)	Milj. €	% korko-sijoitus-salkusta	Keski-määräinen maturiteetti (vuotta)
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	581	6 %	0,2	613	17 %	0,2	1 774	13 %	0,2
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	1 134	11 %	3,7	108	3 %	27,5	1 242	9 %	5,7
Katetut joukkovelkakirjalainat	3 567	36 %	3,2	133	4 %	5,0	3 700	26 %	3,3
Investment grade - joukkovelkakirjalainat	2 271	23 %	2,8	1 388	38 %	2,8	3 659	26 %	2,8
Korkeariskiset (high-yield) joukkovelkakirjalainat	1 354	14 %	2,8	795	22 %	4,0	2 155	15 %	3,3
Omaisuusvakuudelliset joukkovelkakirjalainat	0	0 %	0,0	18	1 %	4,0	18	0 %	4,0
Heikomman etuoikeuden lainat	693	7 %	2,2	531	15 %	3,0	1 223	9 %	2,6
Vakuutuskirjalainat	0	0 %	0,0	25	1 %	3,8	25	0 %	3,8
Ruotsalaiset indeksiin sidotut jvk-lainat	299	3 %	4,8	0	0 %	0,0	299	2 %	4,8
Yhteensä	9 899	100 %	2,9	3 611	100 %	3,5	14 096	100 %	3,0

Osakesijoitukset

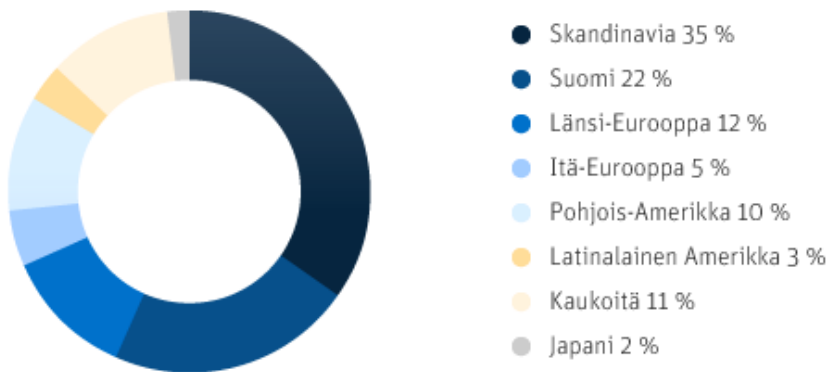
Sampo-konsernin osakesijoitukset olivat vuoden 2010 lopussa 3 353 miljoonaa euroa (2 389 miljoonaa euroa vuonna 2009). Sekä If Vahinkovakuutuksen että Mandatum Lifen osakesalkuilla on pitkän aikavälin sijoitushorisontti. Molemmissa yhtiöissä osakkeiden osuuden kasvu vuoden 2010 aikana johtui sekä osakkeiden hintojen noususta että netto-ostoista.

Vuoden lopussa If Vahinkovakuutuksen osakesalkun arvo oli 1 648 miljoonaa euroa (1 136 miljoonaa euroa vuonna 2009). Osakkeiden paino If Vahinkovakuutuksen sijoitussalkussa oli vuoden lopussa 14,1 prosenttia. Osakesalkku koostuu pääasiassa pohjoismaisten listattujen yritysten osakkeista sekä globaalista, rahastojen kautta sijoitetusta salkusta. Sijoitusten hallinnointimandaatit on järjestetty If Vahinkovakuutuksen sijoitussuunnitelman mukaisesti.

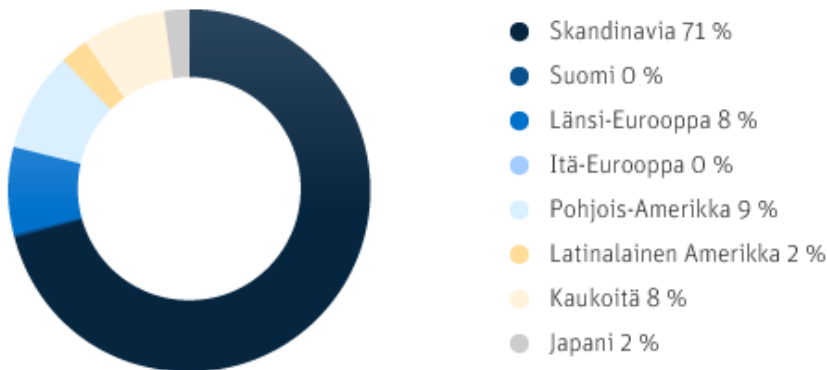
Vuoden lopussa Mandatum Lifen osakesalkun arvo oli 1 686 miljoonaa euroa (1 235 miljoonaa euroa vuonna 2009). Sampo-konsernin sijoitusyksikkö hallinnoi pohjoismaista sijoitussalkkua, kun taas Pohjoismaiden ulkopuolisia osakesijoituksia hallinnoidaan pääosin rahastojen tai ulkopuolisten omaisuudenhoitajien kautta.

Sampo-konsernin osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti on esitetty kuvissa "Osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti, Sampo-konserni, 31.12.2010", "Osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010" sekä "Osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti, Mandatum Life, 31.12.2010".

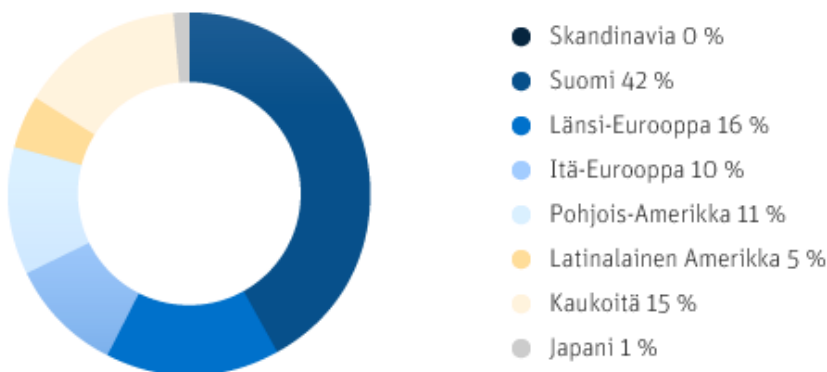
Osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti, Sampo-konserni, 31.12.2010, 3 353 Milj. €

Osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010, 1 648 Milj. €

Osakesijoitusten jakauma maantieteellisesti, Mandatum Life, 31.12.2010, 1 686 Milj. €

Maantieteellisesti Sampo-konsernin sijoitukset ovat painottuneet pohjoismaisiin yrityksiin. Pohjoismaisten osakkeiden osuus oli 57 prosenttia kaikista osakkeista. Tämä on linjassa konsernin Pohjoismaihin keskittyneen toiminnan kanssa sekä suhteessa pohjoismaisiin valuuttoihin sidottuun vastuuvélkaan.

Sampo-konsernin suorien osakesijoitusten jakauma toimialasektoreittain on kuvattu taulukossa "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Sampo-konserni, 31.12.2010". Merkittävimmät toimialasektorit olivat pääomahyödykkeet, kulutustavarat, vakuutus (johtuen Topdanmark-omistuksesta) ja perusteollisuus. Osakerahastojen kautta tehdyt sijoitukset olivat 43 prosenttia kaikista osakesijoituksista.

Suurimmat Sampo-konsernin osakesijoitukset on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa (liitetieto 40).

Valuuttariskit

Valuuttariski voidaan yleisesti ottaen jakaa transaktioriskiin ja translaatoriskiin. Transaktioriski viittaa valuuttariskiin, joka syntyy liiketoiminnan tai sijoitusten sopimuspohjaisista kassavirroista tai näihin kassavirtoihin liittyvistä suojauksista. Translaatoriski taas viittaa valuuttariskiin, joka syntyy yhdistettäessä sellaisten tytäryhtiöiden tilinpäätöksiä, millä pohjavaluuttana on muu kuin konsernin käyttämä valuutta.

Sampo-konsernissa avoimia transaktioriskipositioita tarkastellaan ja hallinnoidaan erikseen. Kunkin valuutan nettopositio on netto kyseisen valuutan määräisestä vastuuvélasta, sijoitusvaroista ja voimassaolevista ulkomaanvaluutan määräisistä valuuttakaupoista.

Vahinkovakuutuksia myydään enimmäkseen pohjoismaisissa valuutoissa ja euroissa. If Vahinkovakuutuksen valuuttariskiä hallitaan vastuuvélan valuuttajakauman mukaisilla sijoituksilla tai valuuttajohdannaisilla. Avointa valuuttapositiota hallitaan aktiivisesti sijoitustuottojen parantamiseksi.

Koska henkivakuutuksen vastuuvélka on lähes täysin euromääräistä, Mandatum Lifen valuuttakurssiriskit johtuvat pääasiassa valuuttamääräisistä sijoituksista. Henkivakuutuksen valuuttastrategia perustuu valuuttapositioiden aktiiviseen hallintaan. Tavoitteena on saavuttaa tuottoa suhteessa tilanteeseen, jossa valuuttakurssiriskeiltä on täysin suojauduttu.

Konserniyhtiöiden valuuttapositiot kotivaluuttoja vastaan on esitetty taulukoissa "Transaktioriskipositio, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010" sekä "Transaktioriskipositio, Mandatum Life, 31.12.2010". Taulukoissa on esitetty avoimet positiot valuutoittain sekä niiden arvon muutos olettaen kotivaluutan 10 % yleinen heikentyminen.

Transaktioriskipositio, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010

Kotivaluutta: SEK	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	EEK	LTN	LVL	Muut	Netto, yht.
Vakuutustoiminta	-440	-165	0	-17	-80	-2 901	-1	-755	0	-1	-1	-11	-4 372
Sijoitukset	25	1 299	34	0	261	1 795	0	208	0	0	0	0	3 622
Johdannaiset	408	-1 112	-35	17	-186	1 062	0	537	0	0	0	7	698
Transaktioriskipositio, yhteensä	-7	22	-1	0	-5	-44	-1	-10	0	-1	-1	-4	-52
Herkkyys: SEK -10 %	-1	2	0	0	0	-4	0	-1	0	0	0	0	-5

Sisällytetyt optioiden arvot ovat delta-arvoja.

Transaktioriskipositio, Mandatum Life, 31.12.2010

Kotivaluutta: EUR	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	EEK	LTN	LVL	Muut	Netto, yht.
Vakuutustekninen vastuuvélka	0	0	0	0	-2	0	0	0	0	0	0	0	-2
Sijoitukset	0	1 084	22	171	16	31	16	5	17	5	1	271	1 639
Johdannaiset	0	-675	-41	-144	54	56	-16	0	0	0	0	-30	-797
Transaktioriskipositio, yhteensä	0	409	-19	27	68	87	0	5	17	5	1	241	840
Herkkyys: EUR -10 %	0	41	-2	3	7	9	0	0	2	1	0	24	84

Sisällytetyt optioiden arvot ovat delta-arvoja.

Sampo Oyj:n transaktioriskiasema liittyy If Vahinkovakuutuksen maksamiin SEK-määräisiin osinkoihin sekä muihin kuin euro-määräisiin velkainstrumentteihin.

Transaktioriskin lisäksi Sampo-konserni ja sen vakuutustoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt altistuvat translaatoriskille. Sampo-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu euroissa. Translaatoriskiä syntyy, kun konserniyhtiöiden, joilla on jokin muu tilinpäätösvaluutta, tilinpäätökset yhdistellään konsernitilinpäätökseen. Muutokset valuuttakurssissa aiheuttavat muuntoeroja, jotka vaikuttavat konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Translaatoriskiä syntyy myös If Vahinkovakuutuksen sisällä, sekä pienemmässä määrin Mandatum Lifessa. Näissä yhtiöissä translaatoriski aiheutuu niiden sellaisista omista tytäryhtiöistä, joiden tilinpäätösvaluutta on eri kuin vastaavassa emoyhtiössä.

Kiinteistö-, pääoma- ja riskirahastosijoitukset

If Vahinkovakuutuksella ja erityisesti Mandatum Lifella on kiinteistö-, pääoma- sekä riskirahastosijoituksia. Sijoitussuunnitelmissa on määritetty maksimipainot näille sijoituksille. Vuoden 2010 lopussa näiden sijoitusten yhdistetty osuus Sampo-konsernin yhteenlasketusta sijoitusvarallisuudesta oli 4,1 prosenttia. If Vahinkovakuutuksessa vastaava osuus oli 0,9 prosenttia ja Mandatum Lifessa 10,5 prosenttia.

Ulkopuoliset omaisuudenhoitajat hoitavat pääomasijoituksia sekä sijoituksia riskirahastoihin. Pääomasijoitussalkku on hajautettu rahastojen tyyppin ja maantieteellisen alueen mukaan. Riskirahastosijoituksissa pyritään varmistamaan riittävä hajautus alla olevien omaisuusluokkien, rahastotyyppien ja sijoitustapojen välillä. Sampo-konsernin kiinteistöyksikkö vastaa Mandatum Lifen kiinteistö-sijoitustoiminnasta. Kiinteistösalkkuun kuuluu suoria kiinteistö-sijoituksia sekä epäsuoria sijoituksia kuten kiinteistörahastoja, kiinteistöyhtiöiden osakkeita ja velkainstrumentteja. Kiinteistö-sijoitustoiminnan riskejä rajoitetaan hajauttamalla sijoitukset sekä alueellisesti että kiinteistötyypeittäin.

Luottoriskit

Sampo-konsernin luottoriskit koostuvat pääasiassa sijoitustoiminnasta syntyvistä liikkeeseenlaskijariskeistä sekä johdannaistransaktioista ja jälleenvakuutuksista aiheutuvista vastapuoliriskeistä.

Liikkeeseenlaskijariskit syntyvät useimmiten arvopaperin omistamisesta ja tällöin sijoituksen kulloinenkin markkina-arvo on alttiina riskille. Vastapuoliriski puolestaan syntyy johdannaissopimuksen toisesta osapuolesta, jolloin ainoastaan sopimuksen mahdollinen positiivinen markkina-arvo on alttiina riskille. Jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät luottoriskit aiheutuvat maksamattomista jälleenvakuutussaamisista ja jälleenvakuuttajien osuudesta korvausvastuusta. Jälleenvakuutus sopimusten luottoriskiä esiintyy lähinnä If Vahinkovakuutuksessa, sillä Mandatum Lifen jälleenvakuutusten määrä on vähäinen.

Lisäksi luottoriskiä syntyy vakuutusasiakkailta tai muista liiketoimista aiheutuneista saamisista. Asiakkaiden vakuutusmaksusaamisista syntyvät luottoriskit ovat yleisesti ottaen hyvin pieniä, koska maksun saamatta jääminen johtaa vakuutusturvan peruuttamiseen. Myös muista liiketoimista syntyvä luottoriski Sampo-konsernissa on vähäinen.

Tässä osiossa esitetään luottoriskien hallinnan periaatteet yleisellä tasolla sekä jälleenvakuutusvastapuoliin liittyvät luottoriskit. Luottoriskille alttiina olevat sijoitukset esitetään taulukoissa "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010", "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Mandatum Life, 31.12.2010", "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Sampo-konserni, 31.12.2010" sekä "Korkosijoitusten markkina-arvot instrumenttilajeittain lukuun ottamatta johdannaisia, If Vahinkovakuutus, Mandatum Life ja Sampo-konserni, 31.12.2010" osiossa [Markkinariskit](#).

Luottoriskien hallinta

Luottoriskiä hallitaan If Vahinkovakuutuksen ja Mandatum Lifen sijoitussuunnitelmassa asetetuilla luottoriskirajoilla. Sijoitussuunnitelmissa on määritetty sallitut enimmäismäärät yksittäisille liikkeeseenlaskijoille ja johdannaisvastapuolille pääosin luottokelpoisuusluokkiin sekä sisäiseen arviointiin perustuen.

Luottokelpoisuus arvioidaan perusteellisesti ennen kuin sijoitetaan uuteen arvopaperiin tai ennen kuin johdannaisvastapuolen kanssa tehdään sopimuksia. Liikkeeseenlaskijoiden ja vastapuolten luottokelpoisuuden arvioimisen tukena käytetään pääasiassa Standard & Poor's, Moody's ja Fitch -luottoluokituslaitosten antamia luokituksia. Salkun kehitystä ja vastapuolten luottokelpoisuutta valvotaan jatkuvasti.

Luottoriskejä seurataan liiketoiminta-alueittain ja niistä raportoidaan If Vahinkovakuutuksen sijoituskomitealle ja Mandatum Lifen tasehallintakomitealle. Sijoitustoiminnassa noudatetaan kunkin liiketoiminta-alueen sijoitussuunnitelmassa määriteltyjä rajoja. Luottoriskien raportointi perustuu ensisijaisesti liikkeeseenlaskija- ja instrumenttikohtaisiin luokituksiin sekä liikkeeseenlaskijoiden tai vastapuolten toimialoihin.

If Vahinkovakuutuksessa käytetään johdannaisten vastapuoliriskin hallintaan muun muassa niin sanottuja ISDA-puitesopimuksia. Myös Mandatum Life käyttää näitä sopimuksia ja lisäksi niin sanottuja Credit Support Annex -sopimuksia.

Jälleenvakuutustoiminnan luottoriskin rajaamiseksi ja valvomiseksi If Vahinkovakuutuksessa noudatetaan jälleenvakuutuspolitiikkaa (Reinsurance Security Policy), jossa asetetaan vaatimukset muun muassa jälleenvakuuttajien luottokelpoisuusluokille ja vastuun enimmäismäärälle jälleenvakuuttajaa kohden. Samoin kuin sijoitustoiminnan luottoriskienkin osalta, luottoluokituslaitosten luokituksia käytetään jälleenvakuuttajien luottokelpoisuuden arvioinnin tukena.

Annetun jälleenvakuutuksen maksujen kokonaismäärä oli 62 miljoonaa euroa. Tästä määrästä 99,9 % liittyi jälleenvakuutusvastapuoliin, joiden luottoluokitus oli vähintään A-.

Jälleenvakuutusvastapuoliin liittyvät luottoriskit

Jälleenvakuutussaamiset ja jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta 31.12.2010 on esitetty taulukossa "Jälleenvakuutussaamiset ja jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta luottokelpoisuusluokan mukaan, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010 ja 31.12.2009" luottokelpoisuusluokittain. Taulukossa ei ole mukana 120 miljoonan euron (120 miljoonaa euroa vuonna 2009) suuruisia erää, joka liittyy lähinnä lakisääteisiin pooleihin ja captive-ratkaisuihin.

Jälleenvakuutussaamiset ja jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta luottokelpoisuusluokan mukaan, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010 ja 31.12.2009

Luokitus	31.12.2010		31.12.2009	
	Yhteensä, milj.€	%	Yhteensä, milj.€	%
AAA	0	0 %	6	2 %
AA+ - A-	354	96 %	336	91 %
BBB+ - BBB-	1	0 %	1	0 %
BB+ - C	0	0 %	0	0 %
D	0	0 %	0	0 %
Luokittelematon	13	3 %	13	3 %
Yhteensä	368	100 %	356	97 %

Kymmenen suurinta yksittäistä jälleenvakuutussaataavaa olivat yhteensä 334 miljoonaa euroa, mikä vastaa 68,8 prosenttia kaikista saatavista. Suurin yksittäinen jälleenvakuuttaja on Munich Re (AA-luokitus), jonka osuus oli 30,5 prosenttia kaikista jälleenvakuutussaataavista.

Mandatum Lifessa jälleenvakuutusjärjestelyiden määrä on vähäinen ja näihin liittyvien luottoriskien määrä on suhteellisen merkityksetön. Jälleenvakuuttajaan liittyvät luottoriskit arvioidaan jälleenvakuutussopimuksia tehtäessä ja jälleenvakuutussaamisten luottoriskiä seurataan jatkuvasti.

Likviditeettiriskit

Likviditeettiriski on riski sille, että vakuutusyhtiöt eivät pysty harjoittamaan strategiansa mukaista normaalia liiketoimintaa, tai äärimmäisissä tapauksissa, eivät pysty suoriutumaan erääntyvistä maksuvelvoitteistaan määräjassa. Likviditeettiriskiä syntyy Sampo-konsernissa pääasiassa markkinoiden likviditeettiriskistä, vakuutus sopimusten uusimatta jättämisestä sekä velkojen jälleerahoitusriskistä. Myös jälleerahoituksen ja rahoitusjohdannaisten saatavuus sekä kustannukset vaikuttavat yrityksen kykyyn harjoittaa normaalia liiketoimintaa.

Likviditeettiriskillä on suhteellisen vähän merkitystä Sampo-konsernin liiketoiminnoissa. Markkinoiden likviditeettiriski on rajallinen, sillä suurin osa sijoitusvaroista on likvideissä korkean luottokelpoisuuden omaavissa arvopapereissa sekä lyhytaikaisissa rahamarkkinainstrumenteissa.

Vahinkovakuutustoiminnassa likviditeettiriski on rajallinen, koska vakuutusmaksut kerätään ennen vakuutusturvan alkamista ja suurten korvausmaksujen ajankohdat tiedetään yleensä jo kauan ennen niiden maksupäivää. Vahinkovakuutuksessa maksuvalmiusasemaa voisi heikentää se, että suurta osaa vakuutus sopimuksista ei uusittaisi. On kuitenkin huomattavan epätodennäköistä, että uusimatta jäisi niin suuri määrä sopimuksia, että nopeasti myytävissä olevat sijoitukset eivät riittäisi kattamaan maksuvalmiustarpeita. Henkivakuutustoiminnassa puolestaan suuri muutos takaisinostojen määrässä voisi vaikuttaa likviditeettiin. Kuitenkin vain suhteellisen pieni osa vakuutus sopimuksista on takaisinostettavissa, mikä tekee korvausmaksujen ennustamisen lyhyellä tähtäimellä suurelta osin mahdolliseksi.

Sampo-konsernilla on suhteellisen alhainen määrä rahoitusvelkoja ja niihin liittyvä jälleerahoitusriski on siten suhteessa vähäinen.

Sampo-konsernin yrityksillä on liiketoimintasuheteita useiden luottokelpoisten vastapuolien kanssa, mikä vähentää riskiä siitä, että Sampo-konserni ei kykenisi tekemään jälleenvakuutus sopimuksia tai johdannaistransaktioita aina tarpeen tullen.

Sampo-konsernissa likviditeettiriskejä hallitaan yhtiöittäin, joiden vastuulla on likviditeettisuunnittelu. Likviditeettiriskejä seurataan varoista, veloista sekä muusta liiketoiminnasta aiheutuvien odotettujen kassavirtojen perusteella. Vuoden lopussa kunkin yhtiön maksuvalmiustilanne oli sisäisten vaatimusten mukainen.

Vastuuvelan sekä rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteetit on esitetty taulukossa "Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, Vahinkovakuutus, Henkivakuutus ja Omistusyhteisö, 31.12.2010". Taulukossa esitetään rahoitustarve, joka aiheutuu sijoitusten, vastuuvelan sekä rahoitusvelkojen odotetuista kassavirroista.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, Vahinkovakuutus, Henkivakuutus ja Omistusyhteisö, 31.12.2010

Milj. €	Kirjanpitoarvo			Kassavirta						
	Kirjanpitoarvo: yhteensä	Kirjanpitoarvo: sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo: ilman sopimukseen perustuva maturiteetti	2011	2012	2013	2014	2015	2016-2025	2026-
Vahinkovakuutus										
Rahoitusvarat	12 781	2 126	10 655	1 762	1 940	2 033	2 438	1 583	989	31
joista koronvaihto- sopimuksia	70	0	70	4	3	0	0	0	1	0
Rahoitusvelat	1 033	0	1 033	-228	-13	-78	-7	-157	0	0
joista koronvaihto- sopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vastuuvelka	8 829	0	8 829	-2 739	-855	-623	-514	-445	-2 609	-1 995
Henkivakuutus										
Rahoitusvarat	5 902	2 357	3 545	1 178	466	562	727	249	589	159
joista koronvaihto- sopimuksia	32	0	32	26	7	4	0	0	0	0
Rahoitusvelat	193	0	193	-30	-5	-105	0	0	0	0
joista koronvaihto- sopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vastuuvelka	4 262	0	4 262	-566	-490	-444	-409	-375	-2 585	-2 161
Omistusyhteisö										
Rahoitusvarat	803	36	767	583	34	106	1	16	0	0
joista koronvaihto- sopimuksia	36	0	36	28	28	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	1 741	0	1 741	-853	-817	-6	-153	-25	0	0
joista koronvaihto- sopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimuksiin, joiden maturiteetti on sopimuksessa määritetty sekä muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofiilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty vastuuvelan odotetut kassavirrat jälleenvakuutuksen jälkeen. Näihin liittyy luonnollisesti epävarmuutta.

Henkivakuutuksen sijoituksista Baltian tytäryhtiön sijoitukset on sisällytetty kirjanpitoarvoihin, mutta ei kassavirtoihin.

Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappion riskiä, joka aiheutuu puutteellisista tai virheellisistä prosesseista tai järjestelmistä, ihmisistä ja järjestelmistä tai ulkoisista tapahtumista. Tämä määritelmä sisältää juridiset riskit, mutta ei sisällä strategisista päätöksistä johtuvia riskejä.

Operatiiviset riskit voivat realisoitua seuraavien tapahtumien johdosta:

- sisäiset rikkomukset;
- ulkoiset rikkomukset;
- riittämätön henkilöstöjohtaminen;
- puutteet toimintaperiaatteissa asiakkaita, tuotteita tai liiketoimintoja koskien;
- fyysisen omaisuuden vahingot;
- toimintojen keskeytyminen ja järjestelmähäiriöt; sekä
- virheet toimintaprosesseissa.

Operatiivinen riski voi toteutua lisäkustannuksina, aiheutettujen vahinkojen korvauksina, maineen menetyksenä, riskiasemaan liittyvän väärän informaation antamisena ja siitä aiheutuvina tappioina sekä liiketoimintojen keskeytymisenä.

Operatiivisten riskien hallinta Sampo-konsernissa

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteet ovat:

- varmistaa samanaikaisesti toimintojen tehokkuus ja laatu;
- varmistaa, että toiminnot noudattavat lakeja ja säännöksiä; sekä
- varmistaa liiketoimintojen jatkuvuus poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Konsernin yhtiöt ovat vastuussa operatiivisten riskien hallinnan järjestämisestä omalta osaltaan edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti siten, että kunkin yhtiön liiketoimintojen erityispiirteet otetaan huomioon.

Keskeiset työkalut operatiivisten riskien hallinnassa ovat (i) riskien tunnistaminen ja (ii) sopivat ennaltaehkäisevät toimet jokaisella toimintatasolla. Näiden työkalujen käyttämisen varmistamiseksi vastuut on selkeästi määritelty seuraavilla alueilla:

- operatiivisten riskien hallinnan politiikkojen ja jatkuvuussuunnitelmien valmisteleminen ja toimeenpano;
- juridisten ja rahoituksellisten toimintojen säännösten noudattaminen;
- henkilöstön ja työprosessien jatkuva kehittäminen (osaaminen ja taidot);
- toimintojen päivittäinen johtaminen; ja
- raportointi ja valvonta.

Operatiivisten riskien hallinta vahinkovakuutuksessa

Operatiivisten riskien hallinnan jatkuvuus on varmistettu operatiivisten riskien komitean avulla. Operatiivisten riskien komitea käsittelee erinäisiä operatiivisten riskien hallintaan liittyviä kysymyksiä kuten politiikkoja ja suosituksia operatiivisten riskien hallintaan liittyen. Näihin kuuluvat muun muassa jatkuvuussuunnitelmat, operatiivisten riskien arviointiprosessissa (Operational Risk Assessment, ORA) tunnistettujen riskien seuranta, toteutuneet riskit, sekä muut operatiivisiin riskeihin liittyvät raportit.

Liiketoiminta-alueet ovat vastuussa omien operatiivisten riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta.

Riskien tunnistaminen ja hallinta

Vahinkovakuutuksessa operatiiviset riskit on luokiteltu seuraavien kategorioiden alle: virheet prosessien toteutuksessa, häiriöt ja keskeytykset liiketoiminnassa ja järjestelmissä, ongelmat tuotteissa ja liiketoimintakäytännössä, ongelmat työntekijöiden toimintatavoissa, sekä sisäiset ja ulkoiset petokset.

Vahinkovakuutustoiminnan operatiiviset riskit tunnistetaan eri prosessien kautta. Keskeiset riskien tunnistamisessa käytetyt prosessit ovat toiminta- ja makroympäristön analyysi, operatiivisten riskien arviointiprosessi sekä toteutuneiden riskien raportointiprosessi.

- Toiminta- ja makroympäristön analyysi tehdään vuosittain vahinkovakuutuksen strategiyksikön toimesta. Kunakin vuonna vakuutustoimialaan vaikuttavat keskeiset trendit tunnistetaan ja niiden vaikutukset vahinkovakuutustoiminnan kannalta arvioidaan. Tältä pohjalta keskeiset mahdollisuudet ja uhat tunnistetaan ja priorisoidaan. Näiden arviointien perusteella tärkeimmät ulkoiset operatiiviset ja liiketoimintariskit voidaan määritellä.
- Operatiivisten riskien arviointi (ORA) on neljännesvuosittainen prosessi, jonka puitteissa eri liiketoimintayksiköiden operatiiviset riskit tunnistetaan ja arvioidaan haastatteluiden ja työkokousten avulla. Vuosineljänneksittäin pidettävien seurantakokousten perusteella operatiiviset riskit raportoidaan operatiivisten riskien komitealle. Tämän lisäksi juridiset riskit sekä tietyt liiketoimintariskit voidaan tunnistaa ORA-prosessin kautta. Raportointi vuosineljänneksittäin luo pohjan vuotuisen liiketoiminnan suunnitteluprosessin osana olevalle vuositason riskiarvioinnille, jossa tunnistetut riskit analysoidaan ja priorisoidaan kaikkien vahinkovakuutuksen liiketoiminta-alueiden ja tukitoimintojen osalta.
- Toteutuneiden riskien raportointi ja analyysi on järjestetty eri tavoin toteutuneen riskin luonteesta riippuen. Osa riskitapahtumista kootaan toteutuneiden riskitapahtumien tietokannan kautta ja osa kerätään säännöllisten valvontatoimenpiteiden avulla.

Vahinkovakuutuksessa on operatiivisten riskien hallitsemiseksi hyväksytty lukuisia toimintaohjeita, kuten jatkuvuussuunnitelmia (Contingency Plans), turvallisuusohjeita (Security Policies), ulkoistuspolitiikka (Outsourcing Policy), asiakasvalitusten käsittelyohje (Complaints Handling Policy), korvausvaatimusten käsittelyohje (Claims Handling Policy) sekä muita ohjeita liiketoiminnan eri osa-alueista. Eri toimintaohjeet arvioidaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa. Vahinkovakuutuksessa on myös luotu kattavat prosessit ja yleisohjeet ulkoisten ja sisäisten petosten käsittelyyn mikäli tällaisia ilmenee. Lisäksi sisäisen eettisen koulutuksen järjestämiseen kiinnitetään huomiota.

Operatiivisten riskien hallinta henkivakuutuksessa

Operatiivisten riskien hallinnan tavoite Mandatum Lifessa on prosessien tehokkuuden parantaminen ja negatiivisten vaikutusten minimointi mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla.

Liiketoiminta-alueet ovat vastuussa omien operatiivisten riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja hallinnasta sekä riittävän sisäisen valvonnan järjestämisestä. Operatiivisten riskien komitea valvoo ja koordinoi operatiivisten riskien hallintaan liittyviä keskeisiä asioita kuten toimintaohjeita ja suosituksia. Komitea varmistaa, että liiketoiminta-alueiden riskit on tunnistettu ja hallinta järjestetty riittäväällä tavalla. Komitea käsittelee myös toimintaohjeista mahdollisesti tehdyt poikkeamat ja seuraa operatiivisten riskien arvioinnissa tunnistettuja riskejä sekä toteutuneita riskitapahtumia. Komitea kokoontuu vähintään neljästi vuodessa. Operatiivisista riskeistä raportoidaan riskienhallintakomitealle ja hallitukselle vuosineljänneksittäin.

Riskien tunnistaminen ja hallinta

Operatiivisia riskejä tunnistetaan useiden eri lähteiden ja menetelmien avulla:

- Makroympäristön analyysi: Ennen vuotuista strategiaprosessia liiketoimintaympäristön keskeiset trendit tunnistetaan. Näihin kuuluu osaltaan makrotason operatiivisten riskien liiketoiminta-analyysi. Liiketoimintaympäristöä seurataan jatkuvasti ja muutoksiin reagoidaan mahdollisimman nopeasti.
- Itsearviointi: Keskeisten operatiivisten riskien sekä niiden todennäköisyyksien ja mahdollisten vaikutusten kartoitus ja arviointi toteutetaan vuotuisen itsearviointiprosessin avulla. Tässä yhteydessä arvioidaan myös näihin liittyvä sisäinen valvonta ja ohjeistuksen riittävyys.
- Tapahtumien analyysi: Operatiivisten riskien komitea kerää ja analysoi liiketoimintayksiköiden raportoimat toteutuneet operatiiviset riskit ja "läheltä piti" -tilanteet. Liiketoimintayksiköt ovat vastuussa toteutuneiden operatiivisten riskien raportoinnista komitealle.
- Sisäiset tarkastukset.

Henkivakuutustoiminnan merkittävimpiä operatiivisten riskien itsearviointiprosessissa tunnistettuja riskejä ovat muun muassa seuraavat: ulkoisen toimintaympäristön muutokset, tietotekniikka ja erityisesti tietojärjestelmien vanheneminen, prosessien manuaaliset työvaiheet, avainhenkilöiden menetykset sekä vakuutusten väärinmyynti ja virheellisten tietojen antaminen asiakkaalle.

Operatiivisten riskien rajoittamiseksi Mandatum Lifessa on hyväksytty useita eri toimintaohjeita, kuten turvallisuusohjeita, jatkuvuus- ja varautumissuunnitelma, ulkoistamispolitiikka, asiakasvalitusten käsittelyohje sekä useita muita toimintaohjeita. Eri toimintaohjeista tehtyjä poikkeamia seurataan liiketoimintayksiköissä ja niistä raportoidaan operatiivisten riskien komitealle.

Prosesseihin sisältyvä sisäinen valvonta estää negatiivisia tapahtumia. Kaikki toteutuneet riskit tai "läheltä piti" -tilanteet raportoidaan operatiivisten riskien komitealle.

Konsernitasoiset riskit

Yleisenä periaatteena on, että tytäryhtiöitä johdetaan itsenäisesti. On kuitenkin todettu, että tiettyjä riskialueita on syytä tarkastella myös konsernitasolla. Näitä alueita ovat esimerkiksi keskittymäriskit, likviditeetin hallinta, pääomitus ja konsernirakenne.

Tytäryhtiöiden vakuutusliiketoimintojen suhteen on todettu, että liiketoiminnoista johtuvat korrelaatiot If Vahinkovakuutuksen vahinkovakuutustoiminnan sekä Mandatum Lifen henkivakuutustoiminnan välillä ovat erittäin vähäisiä. Näin ollen nämä liiketoiminta-alueet tuovat ennemminkin hajautusetuja kuin aiheuttavat riskikeskittymiä.

Molemmilla tytäryhtiöillä on merkittävät sijoitussalkut ja siten ne voivat itsessään altistua sijoituksiin liittyville riskikeskittymille. Lisäksi konsernitasolla mahdollisia suuria riskikeskittymiä seurataan ja hallitaan useilla eri tavoilla. Ensinnäkin riskikeskittymiä vähennetään sijoituksia tehokkaasti hajauttamalla. Mandatum Lifen suorat sijoitukset ovat pääosin euromääräisiä ja kohdistuvat suomalaisiin yrityksiin, kun taas If Vahinkovakuutuksen suorista sijoituksista pääosa kohdistuu muihin Pohjoismaihin ja sijoitukset tehdään vastaavissa valuutoissa. Rahastosijoitukset valitsee sama sijoitustoiminto molempien yhtiöiden osalta, mikä ennaltaehkäisee riskikeskittymien syntymistä. Lisäksi keskittymiä seurataan aktiivisesti, ja mikäli tarpeellista, hallitaan rajoittamalla konsernitasolla riskinottoa esimerkiksi toimialoittain tai yksittäisten liikkeeseenlaskijoiden suhteen.

Tytäryhtiöissä sijoitusten riskikeskittymiä valvovat ja hallitsevat sijoituskomitea If Vahinkovakuutuksessa ja tasehallintakomitea Mandatum Lifessa, jotka toimivat itsenäisesti erillään sijoitustoiminnoista. Konsernitasoisia riskikeskittymiä valvovat ja hallitsevat Sampo-konsernin sijoitusjohtaja, riskienhallintajohtaja sekä konsernin tarkastusvaliokunta.

Suurimmat markkina- ja luottoriskikeskittymät yksittäisiin vastapuoliin konsernitasolla on kuvattu taulukossa "Markkina- ja luottoriskien keskittymät yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain, Sampo-konserni, 31.12.2010".

Markkina- ja luottoriskien keskittymät yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain, Sampo-konserni, 31.12.2010

Milj. €		%	Kassa-		Pitkä-	Pitkä-	Pitkä-	Pitkä-		Vakuu-
Vastapuoli (liiketoiminta- alueittain)	Käypä arvo yhteensä	sijoitus- omaisuus- desta	varat ja lyhyt- aikaiset korko- sijoitukset	Pitkä-aikaiset korko-sijoi- tukset, yhteensä	sijoitukset: valtioiden takaamat	sijoitukset: katetut joukkolainat	sijoitukset: seniori- velka	sijoitukset: Tier 1 Tier 2	Osake- sijoi- tukset	deton johdan- naisten vasta- puoliriski
Svenska Handelsbanken	1 617	9 %	495	1 115	0	804	136	175	0	7
Nordea Bank	1 589	9 %	562	1 014	0	765	108	140	0	14
Swedbank	918	5 %	9	907	43	694	58	112	0	2
Skandinaviska Enskilda Banken	867	5 %	149	717	0	426	184	107	0	0
SBAB	744	4 %	0	744	57	344	300	43	0	0
Den Danske Bank	569	3 %	105	451	0	75	237	139	0	13
DnB NOR Bank	565	3 %	0	565	0	104	301	160	0	0
Pohjola Pankki	489	3 %	306	183	0	0	69	114	0	0
Ruotsi	281	2 %	0	281	0	0	281	0	0	0
UPM-Kymmene	227	1 %	0	188	0	0	188	0	39	0
10 suurinta keskittymää yhteensä	7 866	43 %	1 626	6 165	100	3 212	1 862	991	39	35
Muut vastapuolet	10 435	57 %								
Sijoitusomaisuus yhteensä	18 301	100 %								

Keskittymät instrumenttityypeittäin, luottoluokittain ja toimialasektoreittain on esitetty taulukoissa "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010", "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Mandatum Life, 31.12.2010" sekä "Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, Sampo-konserni, 31.12.2010". Konsernitasolla suurimmat keskittymät muodostuvat pohjoismaisista rahoituslaitoksista, joiden keskittymät koostuvat pääosin lyhytaikaisista velkainstrumenteista sekä katetuista joukkovelkakirjalainoista.

Lisäksi keskittymät osakkeisiin ja korkeariskisiin (high-yield) joukkovelkakirjalainoihin eritellään taulukoissa "Kymmenen suurinta osakesijoituskeskittymää, Sampo-konserni, 31.12.2010" ja "Kymmenen suurinta korkeariskistä (high-yield) sekä luottoluokittelematonta korkosijoituskeskittymää, Sampo-konserni, 31.12.2010".

Kymmenen suurinta osakesijoituskeskittymää, Sampo-konserni, 31.12.2010

10 suurinta osakesijoitusta	Käypä arvo yhteensä, milj. €	% kaikista suorista osakesijoituksista
Topdanmark	198	10 %
Cardo	126	7 %
Nobia	98	5 %
YIT	97	5 %
Veidekke	79	4 %
Alma Media	55	3 %
Atlas Copco	53	3 %
Fortum	52	3 %
Sandvik	52	3 %
Volvo	51	3 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	862	45 %
Muut suorat osakesijoitukset	1 041	55 %
Suorat osakesijoitukset yhteensä	1 903	100 %

Kymmenen suurinta korkeariskistä (high-yield) sekä luottoluokittelematonta korkosijoituskeskittymää, Sampo-konserni, 31.12.2010

Suurimmat suorat sijoitukset korkeatuottoisiin ja luottoluokit- telemattomiin korkoinstrumentteihin	Luokitus	Käypä arvo yhteensä, milj. €	% kaikista suorista korkosijoituksista
UPM-Kymmene	BB	188	1 %
Stora Enso	BB	135	1 %
A P Moller - Maersk	NR	68	0 %
DNO International	NR	67	0 %
HeidelbergCement	BB-	65	0 %
Boliden	NR	63	0 %
Wilh. Wilhelmsen	NR	62	0 %
Color Group	NR	53	0 %
Outokumpu	NR	52	0 %
Finnvera	NR	52	0 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		805	6 %
Muut suorat korkosijoitukset		12 996	94 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		13 801	100 %

Konsernitason keskittämäriskiä voi syntyä toisaalta suorien sijoituspositioiden kautta ja toisaalta sitä kautta, että konsernin yritysten kannattavuus ja/tai pääomat reagoivat samankaltaisesti yleiseen taloudelliseen kehitykseen. Korrelaatio yleisen taloudellisen kehityksen ja eri tytäryhtiöiden kannattavuuden välillä on esimerkki tällaisesta tilanteesta. Tätä keskittämäriskiä voidaan epäsuorasti arvioida raportoitujen voittojen perusteella. Erityisesti Sampo Oyj:n osakkuusyritys Nordean tulos luo selkeitä hajautusetuja varsinkin suhteessa If Vahinkovakuutus tulokseen. Vuodesta 2005 lähtien tarkasteltuna korrelaatio If Vahinkovakuutus ja Nordean vuosineljänneksittäin raportoitujen voittojen välillä on lähes nolla.

Likviditeettiriskiä hallitaan yritystasolla. Normaalin liiketoiminnan puitteissa tytäryhtiöt eivät sijoita Sampo Oyj:n velkainstrumentteihin ja hyvin harvoin käyvät kauppaa keskenään. Yleistä kieltoa konsernin sisäisiin sijoitustransaktioihin liittyen ei kuitenkaan ole nähty tarpeelliseksi tehdä. Tästä johtuen tytäryhtiöt voivat sijoittaa emoyhtiön velkainstrumentteihin ja käydä kauppaa keskenään markkinahinnoin varsinkin, kun se on liiketaloudellisesti perusteltavissa. Nämä mahdollisuudet ovat käytössä tiettyyn rajaan asti myös mahdollisissa markkinoiden stressitilanteissa.

Sammon rahoitus- ja vakuutusryhmittymän yleinen rakenne, sekä juridinen että raportointirakenne - emoyhtiö, kaksi tytäryhtiötä ja yksi osakkuusyritys - on yksinkertainen, suoraviivainen ja läpinäkyvä. Rakenne jo sinänsä vähentää tehokkaasti riskejä, joita monimutkaisesta rakenteesta voisi syntyä. Ryhmittymän tartuntariskiä vähentää tehokkaasti yksinkertainen ja läpinäkyvä rakenne, vähäiset ryhmittymän sisäiset transaktiot (esimerkiksi suorat ja/tai epäsuorat saatavat ryhmittymän eri yritysten välillä lukuun ottamatta normaaleja liiketoimintatransaktioita Nordean kanssa) sekä tarkkaan harkittu tytäryhtiöiden pääomitus.

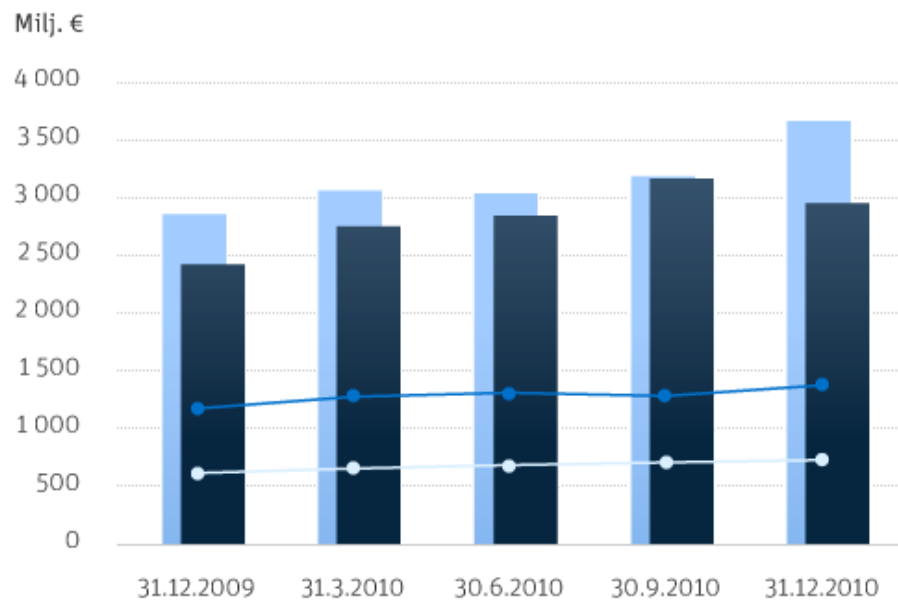
Pääomitus

Tässä osiossa kuvataan Sampo-konsernin pääomitus vuonna 2010 sekä vuoden aikana tapahtuneet muutokset.

Riskejä ja niitä vastaavia pääomavaateita arvioidaan Sampo-konsernissa sisäisten menetelmien sekä viranomaisten ja luottoluokittajien käyttämien menetelmien perusteella. Muokatun vakavaraisuuspääoman määrää verrataan taloudelliseen pääomaan ja viranomaislaskennan vakavaraisuuspääoman määrää verrataan viranomaisten vähimmäisvaatimukseen. Lisäksi luottoluokittajien eri luokitustasoja vastaavia pääomatavoitteita verrataan vastaavan luottoluokittajan mittariin käytettävissä olevasta pääomasta.

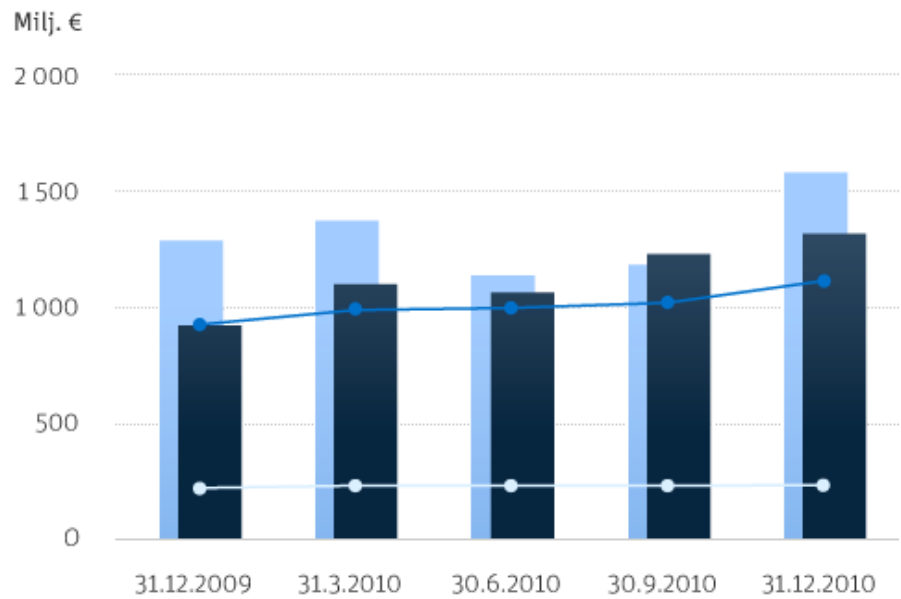
Sampo-konsernin tytäryhtiöiden vakavaraisuus parani vuoden aikana hyvien tulosten johdosta. Sampo-konsernin pääomituksen kehitys vuonna 2010 sisäisestä ja viranomaisnäkökulmasta on esitetty kuvissa "Pääomituksen kehitys, If Vahinkovakuutus, 31.12.2009 - 31.12.2010", "Pääomituksen kehitys, Mandatum Life, 31.12.2009 - 31.12.2010" sekä "Pääomituksen kehitys, Sampo-konserni, 31.12.2009 - 31.12.2010".

Pääomituksen kehitys, If Vahinkovakuutus, 31.12.2009 – 31.12.2010

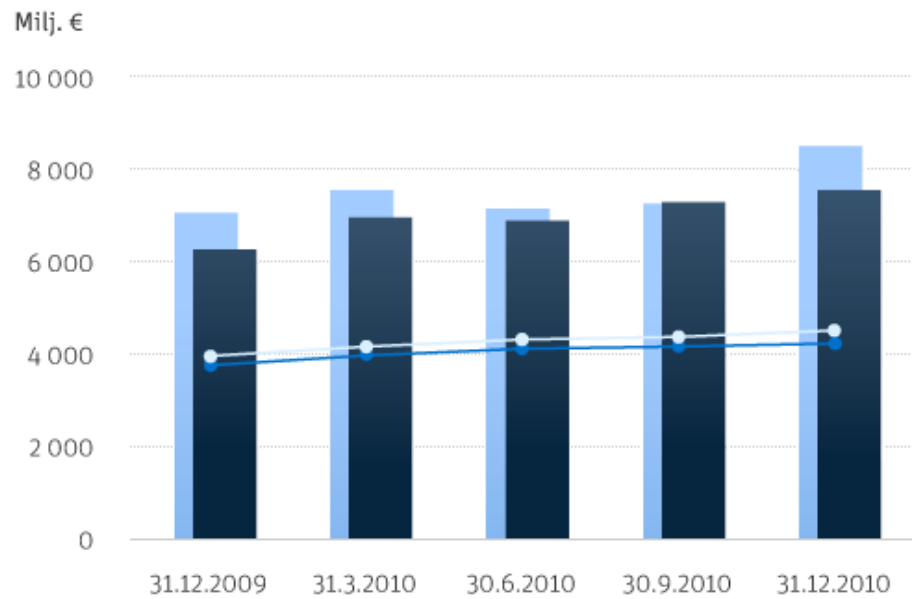
● Muokattu vakavaraisuuspääoma	2 861	3 068	3 043	3 192	3 670
● Taloudellinen pääoma	1 185	1 293	1 310	1 295	1 381
● Viranomaislaskennan vakavaraisuuspääoma	2 427	2 756	2 848	3 171	2 956
● Vähimmäismäärä viranomaislaskennan vakavaraisuuspääomalle	634	668	687	722	735

Pääomituksen kehitys, Mandatum Life, 31.12.2009 – 31.12.2010

● Muokattu vakavaraisuuspääoma	1 294	1 381	1 144	1 189	1 589
● Taloudellinen pääoma	930	996	1 002	1 026	1 119
● Viranomaislaskennan vakavaraisuuspääoma	926	1 105	1 069	1 236	1 324
● Vähimmäismäärä viranomaislaskennan vakavaraisuuspääomalle	226	227	227	227	231

Pääomituksen kehitys, Sampo-konserni, 31.12.2009 – 31.12.2010

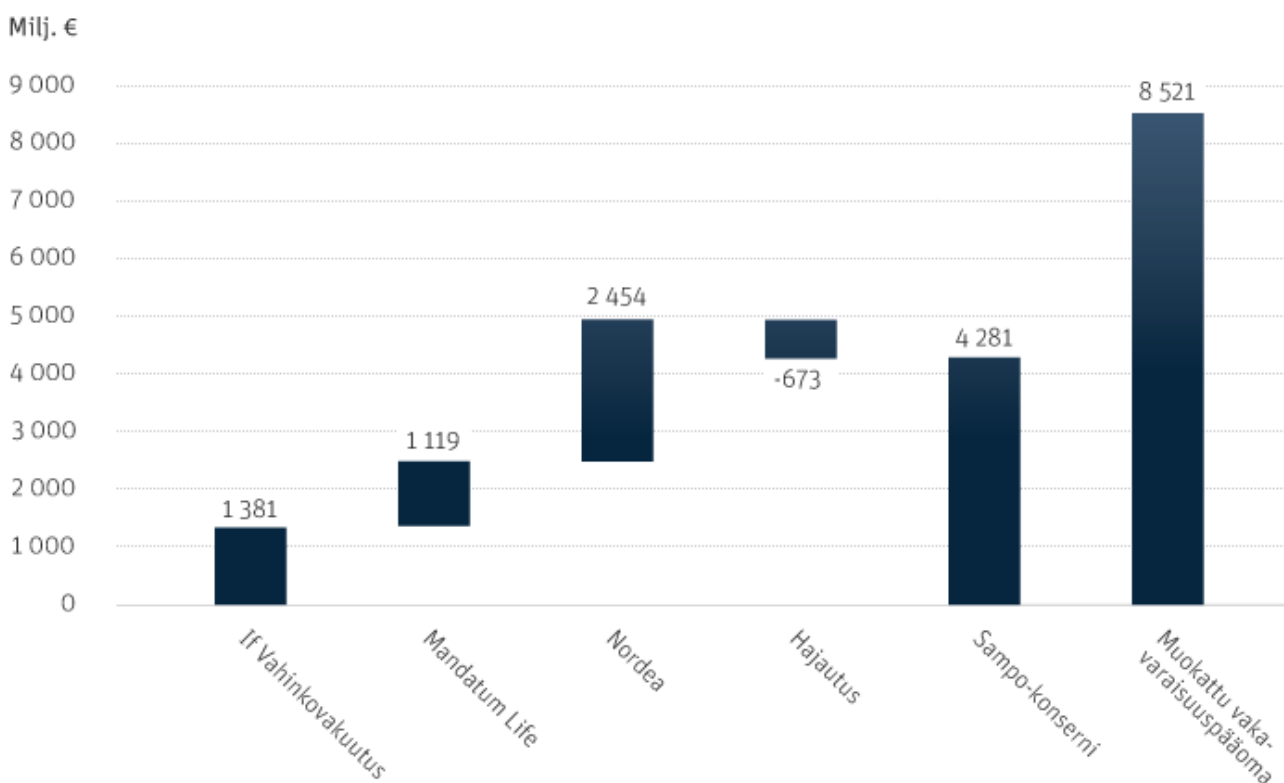
● Muokattu vakavaraisuuspääoma	7 076	7 565	7 168	7 279	8 521
● Taloudellinen pääoma	3 783	4 024	4 131	4 189	4 281
● Viranomaislaskennan vakavaraisuuspääoma	6 283	6 977	6 898	7 305	7 564
● Vähimmäismäärä viranomaislaskennan vakavaraisuuspääomalle	3 968	4 162	4 320	4 374	4 526

Sisäisiä malleja kehitetään jatkuvasti, ja siten taloudellisen pääoman luvut eivät välttämättä ole täysin vertailukelpoisia eri vuosien ja/tai yhtiöiden välillä.

Pääomitus sisäisillä menetelmillä

Kuva "Taloudellisen pääoman jakautuminen liiketoiminta-alueittain sekä muokattu vakavaraisuuspääoma, Sampo-konserni, 31.12.2010" esittää eri liiketoiminta-alueiden ja näiden välisen hajautuksen vaikutuksen koko Sampo-konsernin taloudelliseen pääomaan. Kuvassa esitetään myös konsernitason muokattu vakavaraisuuspääoman määrä.

Taloudellisen pääoman jakautuminen liiketoiminta-alueittain sekä muokattu vakavaraisuuspääoma, Sampo-konserni, 31.12.2010

Sampo-konsernin taloudellisen pääoman tarve lisääntyi vuoden aikana 4 281 miljoonaan euroon vuoden 2010 lopussa (3 783 miljoonaa euroa vuonna 2009). Lisäys on seurausta pääasiassa markkinariskin kasvusta, joka puolestaan johtuu aikaisempaa suuremmasta osakepositiosta.

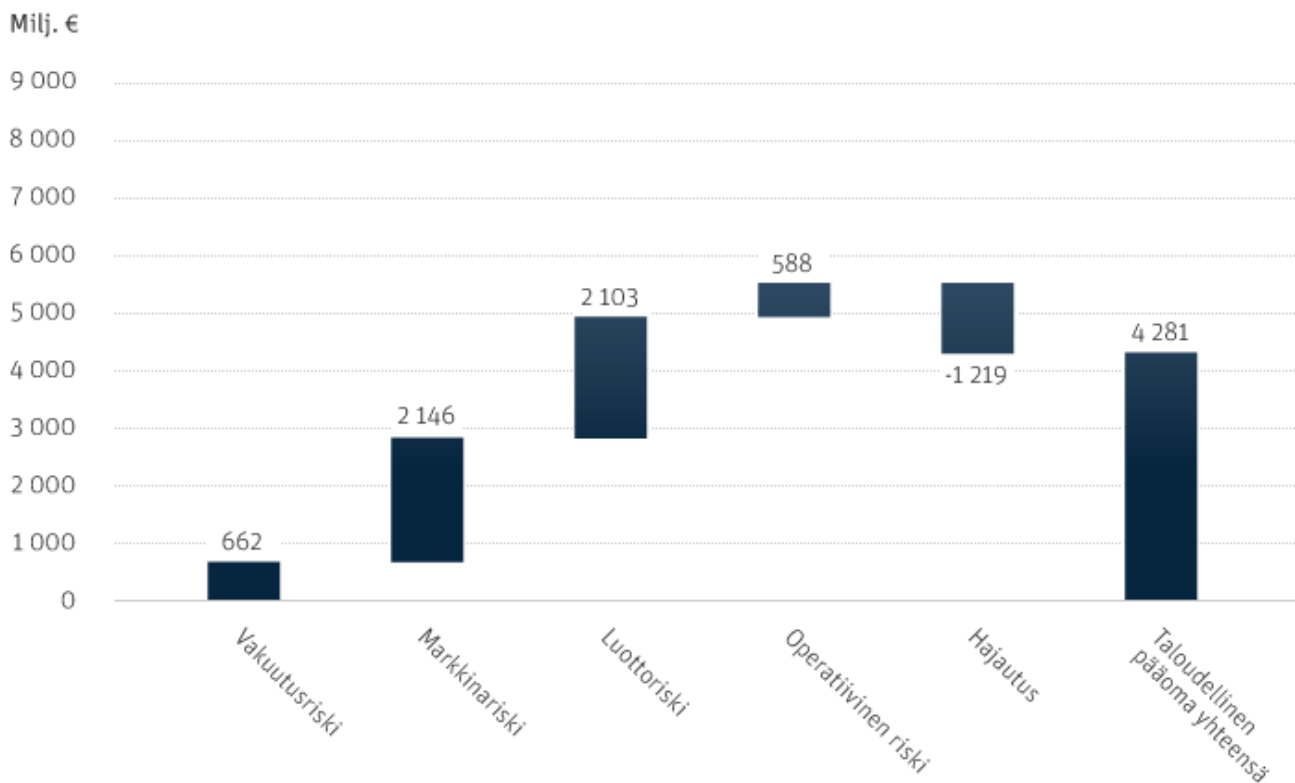
Nordea on sisällytetty Sampo-konsernin taloudellisen pääoman laskelmiin lisäämällä Sampo Oyj:n omistusosuutta vastaava osuus Nordean ilmoittamasta taloudellisen pääoman määrästä, joka on muutettu 99,5 % luottamusväliä vastaavaksi. Vuoden lopussa Nordeasta syntyvä riski muodostaa suurimman yksittäisen osuuden Sampo-konsernin taloudellisesta pääomasta. Riskien ja liiketoiminta-alueiden väliset korrelaatiot, ja näin ollen epäsuorasti myös hajautuksen määrä, määritetään Sampo-konsernin tasolla.

Sampo-konsernin muokattu vakavaraisuuspääoma kasvoi vuoden aikana 8 521 miljoonaan euroon (7 076 miljoonaa euroa vuonna 2009), mikä johtuu hyvistä sijoitustuotoista sekä vakuutustoiminnan tuloksesta ja osittain myös vastuuvelan oikaisun kasvusta. Vastuuvelan oikaisun kasvu johtuu pääosin siitä, että riskimarginaalia on alennettu käytössä olevan QIS5-metodologian mukaisesti.

QIS5-metodologiassa liiketoimintojen välinen hajautus otetaan huomioon. Näin ollen muokattu vakavaraisuuspääoma ylitti taloudellisen pääoman 4 240 miljoonalla eurolla (3 294 miljoonaa euroa vuonna 2009).

Kuvassa "Sampo-konsernin taloudellisen pääoman erittely riskilajeittain, Sampo-konserni, 31.12.2010" esitetään taloudellisen pääoman jakautuminen eri riskeille.

Taloudellisen pääoman erittely riskilajeittain, Sampo-konserni, 31.12.2010

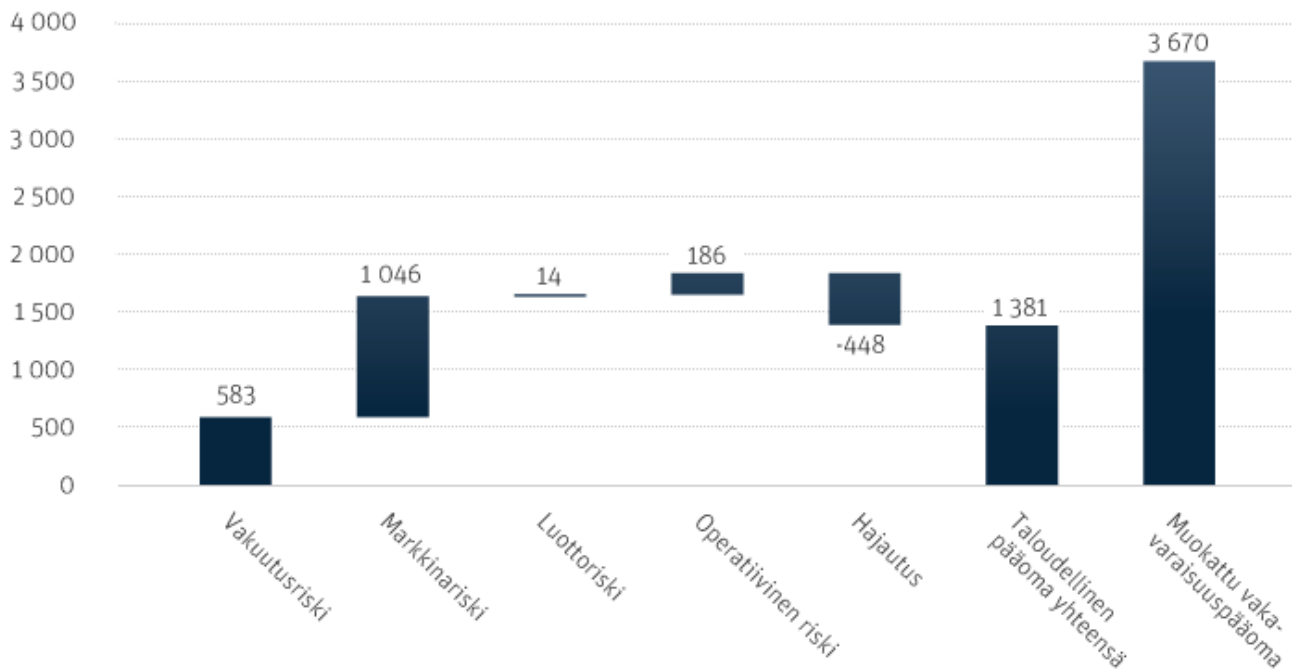

Vuonna 2010 konsernin merkittävimmät riskiluokat taloudellisen pääoman perusteella olivat luottoriski ja markkinariski. Suurin muutos on tapahtunut markkinariskin osuudessa koko taloudellisesta pääomasta. Lisäys johtuu pääasiassa osakeposition kasvusta. Toinen syy lisäykseen on riskiluokittelun muuttaminen If Vahinkovakuutuksessa. Vakuutustoimintaan liittyvä korkoriski on siirretty vakuutusriskistä osaksi markkinariskiä ja luottoriskimarginaaleihin liittyvä riski on siirretty luottoriskistä osaksi markkinariskiä.

Tytäryhtiöiden taloudellisen pääoman jakauma ja muokattu vakavaraisuuspääoma on kuvattu tarkemmin kuvissa "Taloudellisen pääoman jakautuminen riskilajeittain sekä muokattu vakavaraisuuspääoma, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010" ja "Taloudellisen pääoman jakautuminen riskilajeittain sekä muokattu vakavaraisuuspääoma, Mandatum Life, 31.12.2010".

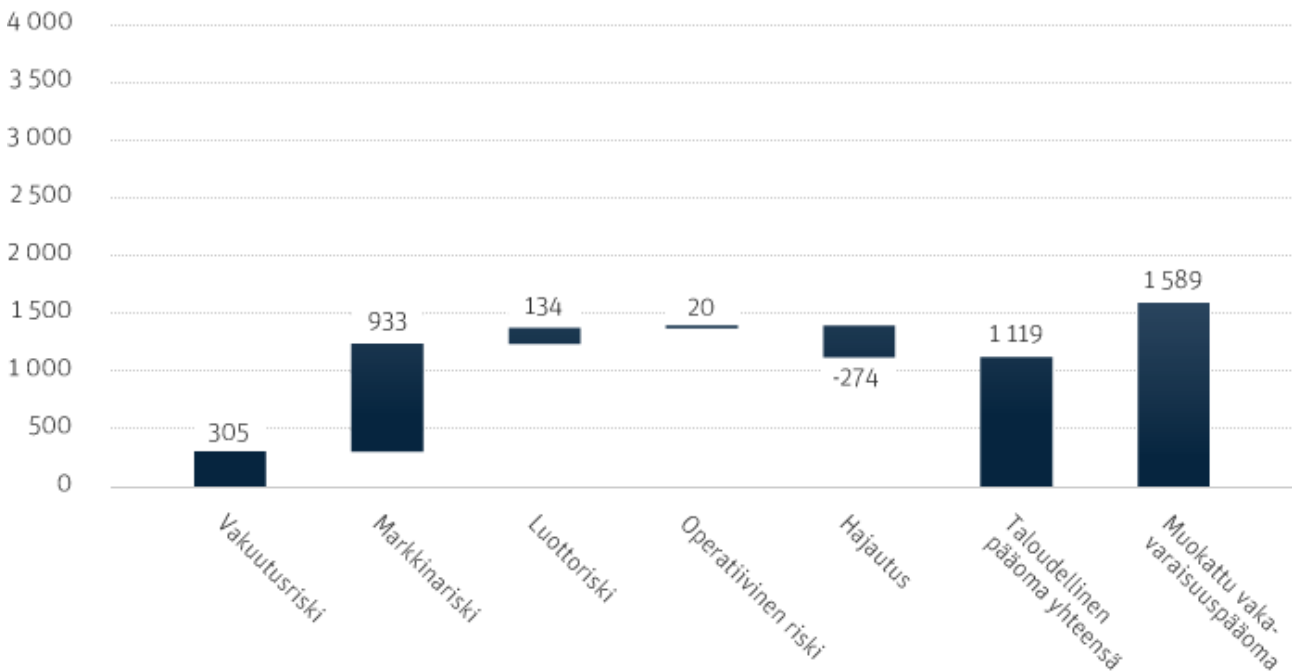
Taloudellisen pääoman jakautuminen riskilajeittain sekä muokattu vakavaraisuuspääoma, If Vahinkovakuutus, 31.12.2010

Milj. €

Taloudellisen pääoman jakautuminen riskilajeittain sekä muokattu vakavaraisuuspääoma, Mandatum Life, 31.12.2010

Milj. €

If Vahinkovakuutuksen taloudellinen pääoma kasvoi 1 381 miljoonaan euroon (1 185 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopussa) samalla kun Mandatum Lifen taloudellinen pääoma kasvoi 1 119 miljoonaan euroon (930 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopussa). Pääsyynä kasvun

taustalla on aikaisempaa suurempien osakepositioiden johdosta lisääntynyt markkinariski. If Vahinkovakuutuksen osalta markkinariskin lisääntyminen johtuu myös luottoriskimarginaaleihin liittyvän riskin käsittelyn siirtämisestä luottoriskistä markkinariskiin. Markkinariski on nyt sekä If Vahinkovakuutuksen että Mandatum Lifen merkittävin riski.

Lisäksi If Vahinkovakuutus on siirtänyt vakuutustoimintaan liittyvän korkoriskin käsittelyn vakuutusriskeistä markkinariskeihin, mikä selittää vakuutusriskin määrän pienenemisen 583 miljoonaan euroon (683 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopussa). Vakuutusriskin odotetaan kuitenkin kasvavan tulevaisuudessa, sillä vakuutusriskin laskennassa käytettyjä korrelaatioita joudutaan todennäköisesti nostamaan viranomaishyväksynnän saamiseksi sisäiselle mallille.

Muokatun vakavaraisuuspääoman määrä ylitti taloudellisen pääoman määrän sekä If Vahinkovakuutuksessa että Mandatum Lifessa. Vuoden aikana muokatun vakavaraisuuspääoman määrä kasvoi If Vahinkovakuutuksessa 3 670 miljoonaan euroon (2 861 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopussa). Mandatum Lifessa muokatun vakavaraisuuspääoman määrä kasvoi 1 589 miljoonaan euroon (1 294 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopussa).

Pääomituksen herkkyysanalyysi

Taulukko "Pääomituksen herkkyysanalyysi markkinariskien suhteen, Vahinkovakuutus, Henkivakuutus ja Omistusyhteisö, 31.12.2010" kuvaa herkkyysanalyysin vaikutuksia tytäryhtiöiden omaan pääomaan, vastuvelan oikaisuihin sekä muokattuun vakavaraisuuspääomaan. Esimerkiksi korkojen nousu alentaisi rahoitusinstrumenttien arvonalenemisen myötä Sampo-konsernin omaa pääomaa. Diskonttokoron nousu vastaavasti alentaisi vastuvelan käypää arvoa, mistä johtuen muokattu vakavaraisuuspääoma kasvaisi.

Pääomituksen herkkyysanalyysi markkinariskien suhteen, Vahinkovakuutus, Henkivakuutus ja Omistusyhteisö, 31.12.2010

Milj. €	Korko		Osake	Muut sijoitukset
	1% taso- liike alas	1% taso- liike ylös	20% alas	20% alas
Vahinkovakuutus	170	-162	-330	-21
Henkivakuutus	115	-113	-337	-125
Omistusyhteisö	2	-2	-4	-5
Kokonaisvaikutus omaan pääomaan	287	-277	-671	-151
Vaikutus vastuvelan oikaisuihin	-875	622	22	8
Vaikutus muokattuun vakavaraisuuspääomaan	-589	346	-649	-143

Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta rahoitusinstrumenttien käypään arvoon 31.12.2010. Herkkyystarkastelut sisältävät johdannaispositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyysanalyysit on laskettu ennen veroja. Sampo-konsernin yritysten velkarahoituksen vaikutusta ei ole sisällytetty laskelmiin.

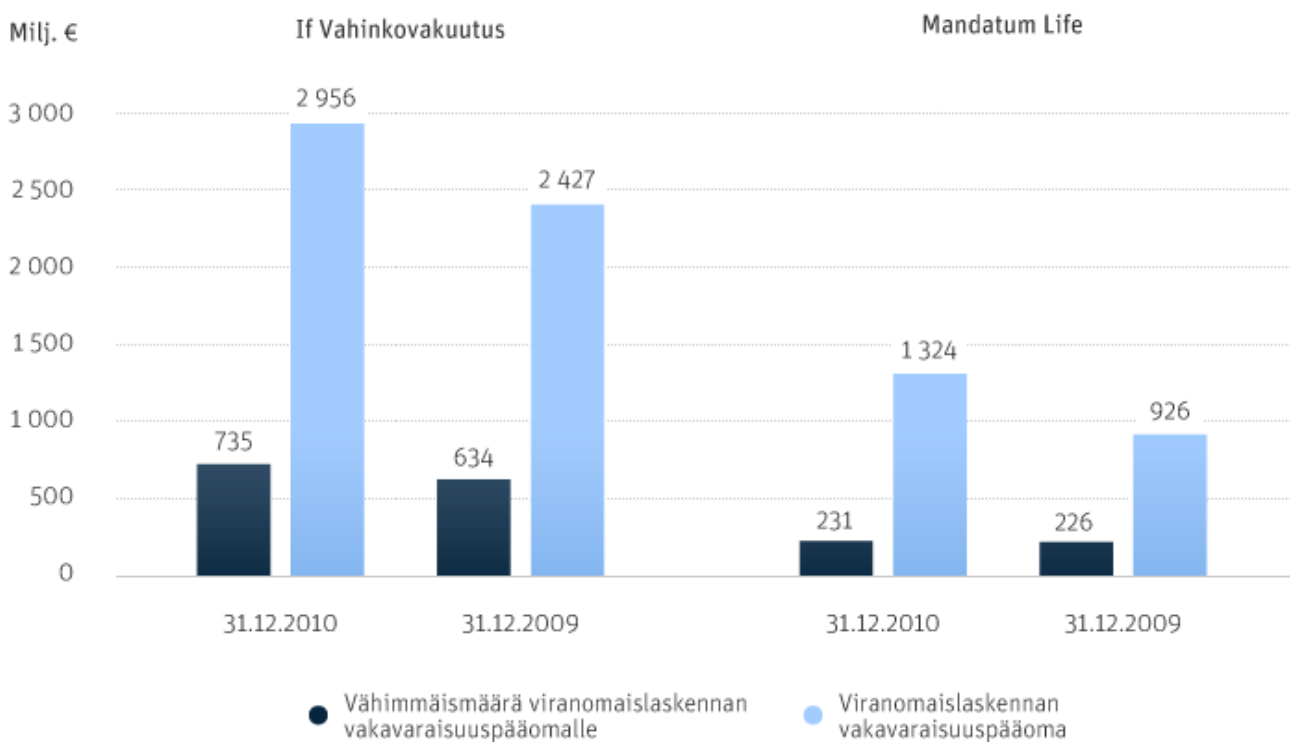
Pääomitus viranomaisten kriteereillä

Sampo-konsernin vakavaraisuus raportoidaan neljännesvuosittain suomalaisille valvoville viranomaisille. Tytäryhtiöiden vakavaraisuus raportoidaan paikallisille valvoville viranomaisille.

If Vahinkovakuutuksen ja Mandatum Lifen toimintapääoma ja viranomaisten vaatima vähimmäismäärä on esitetty kuvassa "Viranomaisvaatimusten mukainen pääomitus, If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life, 31.12.2010 ja 31.12.2009". Kaikki konsernin yksittäiset liiketoiminta-yksiköt täyttivät omat viranomaisten vakavaraisuusvaatimuksensa vuoden 2010 aikana. Sampo Oyj:lle ei emoyhtiönä lasketa vakuutusyhtiöiden vakavaraisuutta mittaavaa toimintapääomaa.

If Vahinkovakuutuksen viranomaislaskennan vakavaraisuuspääoma kasvoi 2 956 miljoonaan euroon (2 427 miljoonaa euroa) vähimmäismäärän ollessa 735 miljoonaa euroa (634 miljoonaa euroa). Mandatum Lifen viranomaislaskennan vakavaraisuuspääoma kasvoi 1 324 miljoonaan euroon (926 miljoonaa euroa) vähimmäismäärän ollessa 231 miljoonaa euroa (226 miljoonaa euroa). Myös Sampo-konsernin vakavaraisuusasema oli hyvin vahva. Konsernin vakavaraisuussuhde oli 167 prosenttia (158 prosenttia).

Viranomaisvaatimusten mukainen pääomitus, If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life, 31.12.2010 ja 31.12.2009

Viranomaisvaatimuksiin liittyvä terminologia eroaa maittain ja yhtiöittäin. Taulukossa käytetään sen vuoksi molemmille yhtiöille sopivia, yleisiä ilmaisuja.

Konsernin vakavaraisuus rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuuden laskemisesta annetun asetuksen mukaan laskettuna (1193/2004) on esitetty taulukossa "Konsernin vakavaraisuus, 31.12.2010 ja 31.12.2009". Konsernin vakavaraisuussuhde 31.12.2010 oli 167 prosenttia (158 prosenttia).

Konsernin vakavaraisuus, 31.12.2010 ja 31.12.2009

Milj. €	31.12.2010	31.12.2009
Konsernitaseen oma pääoma	8 886	7 613
Toimialakohtaiset erät	1 711	1 545
Arvostuserot ja laskennalliset verot	508	369
Pääomalainat	289	287
Osuus Nordean pääomasta, joka ei sisälly konsernitaseen omaan pääomaan	915	889
Aineettomat hyödykkeet ja toimialakohtaiset vähennykset	-3 033	-2 875
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet (vakuutusyhtiöt)	-742	-688
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet (Nordea)	-1 218	-1 179
Tasointumäärä (Suomi)	-361	-348
Yhteistakuuerä (Suomi)	0	-33
Muut	-67	-66
Suunniteltu voitonjako kuluvalta tilikaudelta	-645	-561
Konsernin vakavaraisuuspääoma, yhteensä	7 564	6 283
Viranomaisten vaatima vähimmäismäärä, yhteensä	4 526	3 968
Konsernin vakavaraisuus	3 038	2 315
Konsernin vakavaraisuussuhde (vakavaraisuuspääoma / viranomaisten vaatima vähimmäismäärä %)	167 %	158 %

Pääomitus luottoluokittajien kriteereillä

If Skadeförsäkring Ab:lla (Ruotsi) sekä If Vahinkovakuutus Oy:lla (Suomi) on Moody'sin ja Standard & Poor'sin luottoluokitukset, ja Sampo Oyj:llä Moody'sin luottoluokitus. Konsernin keskeinen luottoluokitustavoite on ylläpitää vähintään A-luokkaa vastaava luokitus If Vahinkovakuutuksen osalta. If Vahinkovakuutuksen S&P-luottoluokitusmallia päivitetään säännöllisesti. Sampo-konserni on jatkuvassa vuoropuhelussa edellä mainittujen luottoluokittajien kanssa.

Riskienhallinnan kehitysnäkymät

Riskienhallintaa ja riskienhallintamenetelmiä kehitetään Sampo-konsernissa jatkuvasti. Tämän vuoksi, samoin kuin vuonna 2010, myös vuonna 2011 konsernin ja tytäryhtiöiden taloudellisen pääoman menetelmiä sekä stressitestejä ja skenaarioanalyyssejä tullaan edelleen kehittämään.

If Vahinkovakuutus on vuonna 2010 kehittänyt ja ottanut käyttöön uuden taloudellisen pääoman laskentamallin sekä sitä täydentämään mallin, jolla luodaan taloudellisen pääoman laskennassa käytettävät taloudelliset skenaariot. Vuosien 2011 ja 2012 aikana mallia kehitetään edelleen, ja tavoitteena on saada hyväksyntä sisäisen mallin käytölle Solvenssi II -pääomavaatimuksen laskennassa. Vuoden 2011 alussa If Vahinkovakuutus aloitti sisäisen mallin hyväksynnän valmisteluprosessin. Myös Mandatum Life kehittää edelleen vastaavia mallejaan.

Vuoden 2010 aikana If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life ovat panostaneet Solvenssi II -uudistukseen liittyvien täytäntöönpanotoimenpiteiden (implementing measures) seuraamiseen, niiden vaikutusten arvioimiseen ja kommentoimiseen viranomaisille ja toimialan etujärjestöille. Työ tulee jatkumaan vuoden 2011 aikana.

Konsernissa on luotu teknisiä valmiuksia Solvenssi II -uudistusta varten jo usean vuoden ajan. Samoin Solvenssi II:n odotettavissa olevia vaatimuksia riskienhallintakäytännöissä on huomioitu kehitettäessä yhtiöiden riskienhallintaa. Näiden toimenpiteiden kautta varmistetaan täysimääräinen valmius noudattaa Solvenssi II -vaatimuksia vuoden 2012 loppuun mennessä.

If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life osallistuivat QIS5-koelaskentaan (QIS, Quantitative Impact Study). Molempien yritysten tulokset olivat odotusten mukaisia.